СОНЦА:
Усход, заход, даўжыня дня:
Мінск — 6.28, 18.11, 11.43;
Віцебск — 6.18, 18.00, 11.42;
Магілёў — 6.17, 18.00, 11.43;
Гомель — 6.12, 17.59, 11.47;
Гродна — 6.41, 18.28, 11.47;
Брэст — 6.43, 18.27, 11.44.

МЕСЯЦ:
Першая квадра 12 сакавіка.

ІМЯНІНЫ:
Еўдакіі, Марцірыя, Нестара, Антаніны, Антонія, Лявона, Матыльды.

ЗВЯЗДА

● выдаецца са жніўня 1917 г. ● БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА ● цана 50 кап.

14 САКАВІКА 1992 г. субота, № 54 (21832)

НА СЕСІІ ВЯРХОЎНАГА САВЕТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

ТРЫ ДНІ РАБОТЫ І... ТАЙМ-АЎТ

У рабоце Вярхоўнага Савета дробязных пытанняў няма. Ці — на крайняй меры — не можа быць. Іншая справа, як тое пытанне распрацавана і падрыхтавана; наколькі яно назнённае; ці зацікаўлены ў яго разглядзе і вырашэнні народныя выбраннікі... Тое, што праблему можна паставіць сур'ёзна і, скажам так, не вельмі сур'ёзна, што можна знайсці сярод трох з лішкам сотняў дэпутатаў паразуменне, а можна і проста «завaліць» справу,— усё гэта выразна засведчылі першыя дні работы парламента.

«Пагаварыўшы» з прэм'ер-міністрам рэспублікі аб ходзе выканання заканадаўчых актаў аб падаткаабкладанні, дэпутаты разгледзелі адно з надзённых пытанняў — аб адкліканні з Азербайджанскай Рэспублікі, Рэспублікі Арменія, Рэспублікі Грузія і Рэспублікі Малдова ваеннаслужачых тэрміновай службы — грамадзян Рэспублікі Беларусь і ўсіх прызваных з яе тэрыторыі. Гэта толькі на першы погляд яно здаецца простым і відавочным... Сапраўды, чаму і да якога часу нашы хлопцы павінны быць за межамі сваёй, суверэннай Айчыны, чаму і з-за чаго павінны падстаўляць свае галовы пад кулі экстрэмістаў, якія заняты высвятленнем адносін у выніку сваіх непамерных амбіцый і спрадвечнай непрыязні? Пастанова Вярхоўнага Савета, прынятая па гэтай праблеме, нібыта і адназначная: адклікаць з пералічаных рэспублік беларускіх ваеннаслужачых да 20 красавіка г. г. Чаму «нібыта адназначная»? Ды таму, што ў той жа дзень — гэта значыць у чацвер — кіраўніцтва Расіі прыняло больш радыкальнае і дальнабачнае рашэнне: вывесці сваіх салдат з Закаўказзя і Малдовы **неадкладна!** На нашу думку, цяпер за Вярхоўны Савет можа і павінен актыўней папрацаваць Савет Міністраў Беларусі, якому даручана выкананне пастановы.

...Тое, як можна і як нельга працаваць — на думку народных выбраннікаў — прадэманстраваў ход абмеркавання трох вельмі блізкіх па характару і накіраванасці наступных пытанняў — «Аб каштоўных паперах і фондавых біржах» і «Аб таварных біржах» — з аднаго боку, і «Аб цэнаўтварэнні» — з другога. Прадстаўляючы першыя два законапраекты, старшыня Камісіі па эканамічнай рэформе, дасягненню эканамічнай самастойнасці і суверэнітэту Леанід Козік правёў на трыбуне не больш сарака мінут. І гэта пры тым, што дакументы маюць адпаведна 42 і 18 артыкулаў, кожны з якіх нясе вялікі сэнс і не меншую адказнасць. І не выпадкова намеснік Старшыні Вярхоўнага Савета рэспублікі Васіль Шаладонаў, які вёў тое пасяджэнне, ад імя дэпутатаў шчыра падзякаваў і камісіі, і яе старшыню за вялікую, адказную і нялёгкую працу.

Закон «Аб таварных біржах», які таксама разглядаўся ў другім чытанні, на першы погляд, таксама вывераны, адшліфаваны. Але калі ўдумацца з нашым жыццём: таварныя біржы ўжо працуюць у рэспубліцы на ўсю, тавару ж на іх — больш чым дастаткова, а вось рэалізацыя іх — скажам шчыра, не заўсёды вядзецца законна і сумленна. Прыкладаў гэтаму, відома, шмат, але ж іх не спыніцца не будзем. Дык вось: Камісія па эканамічнай рэформе, дасягненню эканамічнай самастойнасці і суверэнітэту рэспублікі і над гэтым законапраектам пашчыравала шмат. Думалася, пройдзе і ён гладка і пераканальна. Так і было, прынамсі, да артыкула 10, у якім занатавана: «Рэалізацыя тавару на біржы праводзіцца па свабоднай цане, якая ўстанаўліваецца па пагадненню паміж бакамі біржавой здзелкі». Заканамерна? Справядліва? Папрасіўшы слова, дэпутат Міхаіл Балоцін прапанаваў дапаўненне: «...пры гэтым не могуць быць выкарыстаны аўкцыённыя метады». У зале пасяджэнняў пачулася ажыўленае адабрэнне. В. Шаладонаў паставіў дапаўненне на галасаванне, прапанова набрала патрэбную для праходжання колькасць галасоў — 177 «за». І тут успыхнула спрэчка-абмеркаванне, хоць па рэгламенту такое не прадугледжваецца. А ў выніку дакумент пасля перагаласавання не прайшоў і накіраваны на дапрацоўку.

А вось вакол пытання «Аб цэнаўтварэнні» разгарэўся самы звычайны паядынак. Нібыта і неблагі праект закона падрыхтавала Камісія па пытаннях працы, цэн, занятасці і сацыяльнай абароненасці насельніцтва, якую ўзначальвае Аляксандр Сасноў. Але гэта толькі на першы погляд... Пачалося абмеркаванне яго, і народныя дэпутаты Уладзімір Новік, Віктар Ганчар, Уладзімір Заблоцкі, Яўген Новікаў літаральна не пакінулі ад законапраекта каменя на камені. Яны прызналі ўмяшанне дзяржавы ў цэнаўтварэнне ва ўмовах рынку незаконным, а юрыст Ганчар наогул назваў прапанаваны разгляд дакумента ўчора звычайнай публіцыстыкай і не больш таго... Двойчы спрабаваў Сасноў пераканаць народных дэпутатаў, што праблема ўнармавання ўжо паўтара года з усёй вастрынёй стаіць на парадку дня ў рэспубліцы, але нічога не дапамагло. Камісіі прадстаіць, такім чынам, працаваць ды працаваць.

Разгледжаны на сесіі і некаторыя арганізацыйныя пытанні. У прыватнасці, ад сваіх абавязкаў вызвалены намеснікі Старшыні Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь Уладзіслаў Пілюта і Уладзімір Заламай. Першы з іх пайшоў на заслужаны адпачынак, другі будзе прадстаўляць нашу рэспубліку ў Каардынацыйным савеце Садружнасці Незалежных Дзяржаў. Выбраны, нарэшце, і Старшыня Цэнтральнай выбарчай камісіі Беларусі. Ім стаў доктар юрыдычных навук, прафесар, загадчык кафедры тэорыі і гісторыі дзяржавы і права юрыдычнага факультэта БДУ Аляксандр Абрамовіч. Прадстаўляючы яго на новую пасаду, Старшыня Вярхоўнага Савета Станіслаў Шушкевіч адрэкамендаваў прэтэндэнта як свайго даўняга знаёмага, вопытнага і сталага юрыста. Рэкамендацыя падзейнічала: Аляксандр Абрамовіч быў абраны на адказны пост практычна аднагалосна, а ў народных дэпутатаў не было да яго ніводнага пытання.

***

Намнога шпарчэй, чым звычайна, прымалі ўчора рашэнні дэпутаты. Для прыкладу, каб абмеркаваць і прыняць у першым чытанні Закон «Аб процідзеянні манапалістычнай дзейнасці», парламенту спатрэбілася ўсяго паўгадзіны. Прычыны такой аднадушнасці і згоды ў тым, што марудзіць з антыманапольным заканадаўствам больш ні месяца нельга—магчыма, відавочна ўсім. Гіганцкія вытворцы-манапалісты, маючы ўсе магчымасці, каб дыктаваць спажыўцу цэны, даўно ўжо карыстаюцца гэтай недасканаласцю нашай эканомікі, імкліва накручваючы спіраль інфляцыі.

Зрэшты, зацяжных дыскусій не было і пры абмеркаванні іншых законапраектаў. І справа, відаць, не толькі ў тым, што рычагі для кіравання новай эканомікай, якія стварае цяпер Вярхоўны Савет, менш за ўсё здольны ўплываць на барацьбу паміж «правымі» і «левымі» ў парламенце. Вось кваліфікаваную дыскусію па складаных эканамічных праблемах справа не для дылетантаў ад эканомікі. Магчыма, гэта — адна з прычын таго, што колькасць парожных месцаў у зале пасяджэння ўсё была ўчора прыкметнай, як і колькасць размоў у кулуарах, якія сведчылі не пра рабочую атмасферу.

Бадай, найбольш гарачую дыскусію выклікала прапанова забараніць замежным прадпрымальнікам быць заснавальнікамі таварных бірж у Рэспубліцы Беларусь. Калі б дэпутаты прыслухаліся да прыхільнікаў радной новай нацыянальнай буржуазіі, гэта азначала б, што пакуль замежныя рукамі... Парламент не пагадзіўся з гэтай прапановай, хоць і поўнай свабоды замежнаму капіталу дэпутаты таксама даць не захацелі. У выніку кампрамісным стала рашэнне абмежаваць долю капітала замежных заснавальнікаў таварных бірж 25 працэнтамі.

...Чэргаў да мікрафонаў учора ў першай палавіне дня ў парламенце не было. Вынік — да абеду дэпутаты поўнасцю або часткова разгледзелі восем пунктаў парадку дня. Думаю, што гэта своеасаблівы рэкорд нашага Вярхоўнага Савета. Калі справа і далей пойдзе такімі тэмпамі, сесія можа завяршыцца за лічаныя дні.

Для прыкладу, абмеркаванне праекта канцэпцыі мытнай палітыкі звялося да дыскусіі вакол пытання, ці варта надзяляць мытнікаў зброяй. Урэшце вырашылі, што ўзброіць іх мэтазгодна — і дружна прагаласавалі за ўсю канцэпцыю.

Зрэшты, наперадзе ў дэпутатаў праблемы, якія наўрад ці можна вырашыць пяціхвілінным абмеркаваннямі.

А працяг пленарных пасяджэнняў плануецца толькі на аўторак: мінулі тыя часы, калі дэпутаты гатовы былі ахвяраваць і суботай, і нават нядзеляй, каб хутчэй прымаць новыя законы. Цяпер ім патрэбен вольным нават панядзелак, — каб працаваць у камісіях. Хоць па сведчаннях многіх дэпутатаў, працуе там як належыць вельмі нязначная частка дэпутацкага корпуса.

Анатоль МЯСНІКОЎ,
Валянцін ЖДАНКО,
парламенцкія карэспандэнты.

Пытанні народных дэпутатаў да В. Кебіча і адказы на іх

Пазаўчора, пасля заканчэння ў парламенце спрэчак па дакладу В. Кебіча, ён зноў выйшаў на трыбуну, каб адказаць на пытанні народных дэпутатаў. Думаецца, што гэтыя пытанні і адказы прэм'ера на іх маюць пэўны інтарэс для шырокага кола чытачоў. Сёння мы прадастаўляем магчымасць тым, хто не глядзеў або не слухаў трансляцыю сесіі, пазнаёміцца з пераважнай большасцю пытанняў-адказаў, якія ўзяты са стэнаграмы і даюцца ў асноўным у пераказе.

ПЫТАННЕ. Прашу даць інфармацыю аб так званым чарнобыльскім падатку.

АДКАЗ. За два месяцы бягучага года паступіў 531 мільён рублёў чарнобыльскага падатку. Мы ж далі на ліквідацыю вынікаў аварыі на Чарнобыльскай АЭС на сённяшні дзень 2,2 мільярда рублёў з 2,6, запланаваных на першы квартал.

ПЫТАННЕ. Чаму няма прапаноў Савета Міністраў па аднясенню на ўнутраны доўг Рэспублікі Беларусь запазычанасці Дзяржбанка СССР па ўкладах насельніцтва ў Ашчадны банк?

АДКАЗ. Гэта зберажэнні насельніцтва, якія перайшлі ва ўласнасць Расіі. Мы будзем змагацца, каб гэты ўнутраны доўг быў вернуты Рэспубліцы Беларусь. Калі Расія аказалася правапераемніцай, то няхай яна разлічваецца з тымі, хто не правапераемнік, няхай пакрые не толькі свае даўгі, але і нашы.

ПЫТАННЕ. Аб фінансаванні дзіцячых дашкольных установаў.

АДКАЗ. Ёсць два варыянты вырашэння гэтага пытання. Мы ў бліжэйшы час вынесем абодва варыянты на Прэзідыум Савета Міністраў.

ПЫТАННЕ. Аб бясплатным праездзе пенсіянераў у гарадскім транспарце.

АДКАЗ. Гэта пытанне адлюстравана ў праекце Закона аб ветэранах, яго вырашаць вам, паважаныя дэпутаты.

ПЫТАННЕ. Аб захаванні тэлепраграм Астанкіна.

АДКАЗ. Гэта вельмі складанае пытанне. Патрабуюцца мільёны грошай для таго, каб сістэма з Астанкіна магла працаваць і вяшчаць на Рэспубліку Беларусь. Мяркуецца, што гэта пытанне таксама будзе вырашацца на нарадзе кіраўнікоў дзяржаў, магчыма, нават у Кіеве.

ПЫТАННЕ. Аб абмежаванні сумы пераводаў.

АДКАЗ. Пераводы абмежаваны 500 рублямі. Часовая мера, усё будзе вырашацца на ўзроўні Савета СНД.

ПЫТАННЕ. Аб аказанні фінансавай дапамогі маладым сем'ям на набыццё мэблі.

АДКАЗ. Можна аказаць дапамогу не толькі на набыццё мэблі, але і па іншых пытаннях. Сродкаў няма.

ПЫТАННЕ. Ці будуць карэкціравацца дзяржаўныя капітальныя ўкладанні, калі ўлічваць, што каэфіцыент павышэння кошту капітальнага будаўніцтва па падрадчыках перавышае ўжо 13? (Маецца на ўвазе, што кошт будаўніцтва павысіўся ў 13 разоў, а дзяржаўныя капітальныя ўкладанні, вызначаныя загадзя, да гэтага павышэння, — пакуль што застаюцца нязменнымі. — Рэд.). Калі не, ці не прывядзе гэта да поўнага спынення развіцця сацыяльнай сферы?

АДКАЗ. Сацыяльная сфера будзе фінансавацца з дзяржбюджэту. Усё астатняе карэкціравацца не будзе.

ПЫТАННЕ. Ці будзе карэкціравацца бюджэт у цэлым, улічваючы, што ва ўмовах суперінфляцыі ён мяняецца з кожным днём?

АДКАЗ. Законам аб бюджэце рэспублікі на 1992 год у артыкуле 17 Савету Міністраў даручана у выпадку значных адхіленняў у даходах і расходах бюджэту ўносіць удакладненні ў рэспубліканскі бюджэт і ва ўзаемаадносіны з мясцовымі бюджэтамі. Па выніках першага квартала прапануецца ўнесці такія ўдакладненні.

ПЫТАННЕ. Чаму не праіндэксіраваны ўклады?

АДКАЗ. Пытанне абмяркоўвалася на апошнім пасяджэнні Прэзідыума Савета Міністраў, уклады будуць індэксіраваны незалежна ад іх сумы ў бліжэйшы час.

ПЫТАННЕ. Чаму, калі прадпрыемства займаецца вытворчасцю тавараў народнага спажывання, то гэта ўсяляк заахвочваецца, а калі калгас арганізаваў дапаможны промысел, то яго трэба рубіць? (Маецца на ўвазе акцызны падатак на прадукцыю дапаможных промыслаў сельскай гаспадаркі — футра і спірт).

АДКАЗ. У кожным асобным выпадку трэба разглядаць. Калі футра выпрацоўваецца ў калгасе не за кошт дзяржаўных рэсурсаў, то, вядома, да яго могуць быць прыменены тыя льготы, якія існуюць у цэлым для дзяржаўных прадпрыемстваў. Але што датычыцца спірту, я на гэта пытанне адказваў і ад гэтага пункту погляду не адступлю (у дакладзе В. Кебіч сказаў, што па такіх таварах, як спіртныя напіткі, натуральнае футра і вырабы з яго, тытунёвая прадукцыя, акцыз бярэцца незалежна ад таго, хто выпускае гэтыя тавары).

ПЫТАННЕ. Прашу даць поўную інфармацыю пра далейшы лёс дамоў ЖБК, пачатых у 1990 і 1991 гадах. Заканчваецца першы квартал, а ўрад не прыняў рашэння аб кампенсацыі.

АДКАЗ. На наступным пасяджэнні Прэзідыума Савета Міністраў гэта пытанне будзе разглядацца. Якое рашэнне будзе прынята канчаткова — не ведаю, але скажу адно: на 1991 год — 50 працэнтаў з бюджэту, 50 працэнтаў за кошт паявых узносаў, а далей будзе дзейнічаць той парадак, пра які я гаварыў (працэнтная стаўка першага ўзносу і працэнты з крэдыту на набыццё жылля будуць максімальна зніжаны. Тэрмін вяртання крэдыту прапануецца падоўжыць да 50 гадоў, — з даклада. — **Рэд.**).

ПЫТАННЕ. 33 працэнты, закладваемыя ў кошт тавару да адпускных цэн, — гэта занадта вялікая вольнасць, якую атрымалі работнікі гандлю.

Сэнс адказу зводзіцца да таго, што пытанне трэба разглядаць. Разам з тым прэм'ер падкрэсліў: «Я за тое, каб у гандлі перш за ўсё як мага хутчэй з'явіўся прыватны сектар».

ПЫТАННЕ. Ці будзе закана-

ЗВАРОТ

Старшыні Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь В. Ф. Кебіча да ўдзельнікаў нарады міністраў унутраных спраў незалежных дзяржаў

Вітаю прадстаўнікоў МУС незалежных дзяржаў, удзельнікаў нарады па ўзаемадзеянню ў сферы барацьбы са злачыннасцю. Ваша сустрэча, абмяркоўваемыя на ёй дакументы маюць важнае значэнне для забеспячэння сацыяльна-эканамічнай стабільнасці ў нашых краінах, развіцця дэмакратычных працэсаў, забеспячэння правоў чалавека.

Сёння, як ніколі раней, грамадства занепакоена маштабам злачыннасці і сур'ёзнасцю найбольш небяспечных яе праяўленняў. Ліквідацыя саюзных структур, адсутнасць эфектыўнага механізма ўзаемадзеяння паміж былымі рэспублікамі СССР у барацьбе са злачыннасцю, свабоднае перамяшчэнне людзей праз суверэнныя незалежныя дзяржавы садзейнічае інтэграцыі крымінальных сувязей.

Злачыннасць, як адна з найбольш вострых праблем, патрабуе прыняцця скаардынаваных мер на нацыянальным і міжнародным узроўнях. Барацьба з ёю павінна быць адзінай, наступальнай, настойлівай і навукова абгрунтаванай. Яна прадугледжвае прыняцце дзейсных мер з боку ўрадаў, высокаарганізаваную работу праваахоўных органаў, актыўны ўдзел насельніцтва.

Выказваю надзею, што ў ходзе гэтай сустрэчы будуць выпрацаваны эфектыўныя спосабы і формы ўзаемадзеяння незалежных дзяржаў па ўмацаванню правапарадку і законнасці.

Жадаю вам плённай работы.

г. Мінск, 12 сакавіка 1992 года.

ВЕСНАВАЯ СЯЎБА: бензін, магчыма, замяніць СКВ

Усё больш упартыя чуткі аб павышэнні цэн на нафту, некаторая напружанасць у эканамічных адносінах паміж краінамі Садружнасці, зусім блізкая сяўба прывялі да становішча, якое лепш за ўсё можна ахарактарызаваць слэнгавым слоўцам «мандраж». Магчыма, гэта па інерцыі — калі ўсюды дрэнна, то і становішча з палівам не можа быць выдатным. Доля ісціны ў гэтым ёсць, але праясніць сітуацыю мы папрасілі ўсё ж спецыяліста, начальніка ўпраўлення рэспубліканскага аб'яднання «Белагразабеспячэнне» Георгія БЯЛЯЎСКАГА.

— Георгій Аляксандравіч, давайце спачатку намалюем сапраўдную карціну з палівам для сельскай гаспадаркі. Колькі, чаго, калі і г. д.

— Перш за ўсё адзначу, што аграпрамысловы комплекс рэспублікі з'яўляецца асноўным спажыўцом дызельнага паліва. Далей ідуць чыгунка і Мінтранс, астатнія — дробязь. Дык вось з дызпалівам якраз праблем па сутнасці няма. Давайце аналізаваць. У сакавіку па графіку мы павінны атрымаць 174 тысячы тон. Чакаемы расход на сакавік—131 тысяча. З улікам планавых паставак мы маем на 1 сакавіка прыкладна 219 тысяч тон, інакш кажучы, гэта запас на 40 дзён. Яшчэ лічба: за 10 дзён сакавіка адставанне ад графіка склала па дызпаліву 1,6 тысячы тон, што, у прынцыпе, нямнога. Прынамсі, на ходзе сяўбы гэта не адаб'ецца.

— Ясна. Што з бензінам?

— Намнога горш. Не буду тлумачыць падрабязна, але па нашых разліках на красавік будзем мець толькі 20-дзённы запас. Дзяржкамнафтапрадукт графік паставак не выконвае. За тыя ж 10 дзён сакавіка недапастаўлена 7.130 тон бензіну. Як вы бачыце, падставы для хвалявання ёсць. Як бы ні было, а насенне да сеялак падвозіць без бензіну немагчыма.

— Пэўна, тут віна не толькі Дзяржкамнафтапрадукта — у сэнсе: што яму даюць, тое ён аддае.

— Ведаеце, ёсць графік паставак. Ён разлічаны спецыялістамі, якія зыходзілі з рэалій, а не з нейкай фантастыкі. А калі так, то гэты графік трэба выконваць. Нядаўна адбылося пасяджэнне Прэзідыума Савета Міністраў. Там гэта пытанне абмяркоўвалі даволі жорстка. Магу вам сказаць: у выпадку невыканання графіка паставак бензіну аграрнаму комплексу кіраўнік Дзяржкамнафтапрадукта таварыш Сурміла будзе зняты з пасады.

— Але магчыма і такое: ні таварыша Сурмілы на пасадзе, ні бензіну.

— Думаю, такі варыянт развіцця падзей малаверагодны. Так, зараз з нафтай нам не так вольна, як раней, прыходзіцца эканоміць. Тым не менш, можна рэсурсамі манеўраваць.

— Інакш кажучы, у кагосьці іх забраць і аддаць вёсцы?

— Можна сказаць і так. В. Кебіч гаварыў аб гэтым на сесіі Вярхоўнага Савета. Магчыма, частку бензіну не пусцяць на рынак, а накіруюць у сельскую гаспадарку. Што рабіць, прыходзіцца выбіраць, што найважней сёння. Думаю, гэта будуць меры часовыя.

— Няма нічога больш пастаяннага, чым часовае. Здаецца, так?

— Вы самі ведаеце, што сяўба — гэта толькі пачатак. Далей трэба пасеянае даглядаць, потым вырашчанае ўбіраць, адвозіць да месц захоўвання ці на перапрацоўку. На ўсё гэта патрабуецца бензін. Шмат бензіну.

— Георгій Аляксандравіч, а на чым усё ж грунтуецца ваш разлік на 20-дзённы запас бензіну ў красавіку?

— Больш на тым, што сельскую гаспадарку ў бядзе не кінуць. Ліквідаваць 7 тысяч тон недапастаўкі вельмі цяжка. На 1 сакавіка мы мелі 39,2 тысячы тон бензіну, летась на такі час — 56,8. У сакавіку павінны атрымаць 104 тысячы тон, летась — 89. Самі бачыце, у якіх колькасцях трэба кампенсаваць недапастаўленае з пачатку года.

— Я не думаю, што машыны «хуткай дапамогі» застануцца без бензіну, як гэта было і ёсць у Прыбалтыцы, але перспектывы, як відаць, дастаткова змрочныя. Сапраўды, прыходзіцца выбіраць: сяўба ёсць сяўба. Георгій Аляксандравіч, Расія ўжо ўпэўнена гаворыць аб сусветных цэнах на нафту. Што скажаце вы?

— Цэны на нафту павышаны з 1 студзеня. Цюменскую нафту мы купляем па 350 рублёў за тону. Гэта значна больш, чым раней, але цярпіма. З другога квартала, значыць, з 1 красавіка, наколькі я ведаю, цэны на нафту будуць паступова адпускацца. Але нельга сказаць, што гэта будзе працэс скарацечны. Пытанне не вырашана да канца, Расія, хутчэй за ўсё, будзе падымаць цану паступова, на працягу ўсяго гэтага года.

— ...з мэтай выйсці на сусветны ўзровень?

— Менавіта.

— А які ён?

— Зараз на сусветным рынку тона нафты ідзе па 120 долараў. Калі перавесці на рублёвы курс, гэта дзесьці 2,5 тысячы рублёў. На гэту лічбу і мэтазгодна арыентавацца.

— Курс яўна не камерцыйны — каля 28 рублёў за долар. Але Бог з ім. Сусветны ўзровень цаны на нафту пацягне за сабой цэны літаральна на ўсё, у першую чаргу, на прадукцыю сельскай гаспадаркі, ці не так?

— Усё роўна іншага выйсця няма.

— Мы, магчыма, адыходзім ад тэмы, але... Значыць, чакаць далейшага павышэння цэн на прадукты ці спадзявацца на датацыі нафтаперапрацоўчым заводам у Мазыры і Наваполацку або прадпрыемствам сельскай гаспадаркі, так?

— Тут я ўжо некампетэнтны, але такая праблема, зразумела, паўстане ў бліжэйшы час. Ну, а пакуль што — сяўба. Паўднёвыя вобласці пачынаюць ужо, як гаворыцца, варушыцца. Згодна з нашымі данымі, калгасы і саўгасы маюць дастатковыя запасы паліва, каб паспяхова адсеяцца. Адзінае, што непакоіць зараз: графік пастаўкі бензіну. Ён павінен быць выкананы безумоўна.

Інтэрв'ю ўзяў
Сяргей ШАЎЦОЎ.

СУПРАЦОЎНІЦТВА БУДЗЕ РАСШЫРАЦЦА

З афіцыяльным візітам у Беларусі 13 сакавіка знаходзіўся намеснік федэральнага канцлера, міністр замежных спраў Германіі Ганс-Дзітрых Геншэр. Адбыліся яго сустрэчы са Старшынёй Вярхоўнага Савета Станіславам Шушкевічам і кіраўніком урада Вячаславам Кебічам, а таксама з дэпутатамі парламента рэспублікі.

У ходзе гутарак бакі абмяняліся думкамі аб праходзячых у Беларусі і ФРГ працэсах, перспектывах развіцця і паглыблення агульнаеўрапейскага працэсу, па іншых пытаннях, што маюць узаемную цікавасць. Беларускі бок пацвердзіў намер, які знайшоў сваё адлюстраванне ў Дэкларацыі аб дзяржаўным суверэнітэце Рэспублікі Беларусь, стаць бяз'ядзернай і нейтральнай дзяржавай. Кіраўнікі рэспублікі выказалі падзяку за садзейнічанне ФРГ намаганням па ліквідацыі вынікаў чарнобыльскай аварыі. Было падкрэслена, што цяпер прыярытэтнае значэнне для абедзвюх дзяржаў мае расшырэнне эканамічных сувязей, супрацоўніцтва ў галіне экалогіі, аховы здароўя насельніцтва.

У час перагавораў Г.-Д. Геншэра з міністрам замежных спраў Беларусі П. Краўчанкам у асноўным абмяркоўваліся праблемы двухбаковага супрацоўніцтва. Было падкрэслена, што неабходна аднавіць традыцыйныя палітычныя, гандлёва-эканамічныя і культурныя сувязі, якімі характарызаваліся адносіны паміж нашымі народамі на працягу многіх стагоддзяў, і садзейнічаць іх далейшаму развіццю. Бакі прадоўжылі абмеркаванне пытанняў, звязаных з выплатай кампенсацыі грамадзянам Беларусі — ахвярам нацысцкіх ганенняў. Пётр Краўчанка звярнуў увагу на тое, што перагаворы па кампенсацыі трэба было б завяршыць як мага хутчэй.

Міністры падпісалі пагадненне аб аднаўленні дыпламатычных адносін паміж Рэспублікай Беларусь і Федэратыўнай Рэспублікай Германіяй. У Мінску і Берліне ў бліжэйшы час будуць адкрыты пасольствы дзвюх краін.

Г.-Д. Геншэр запрасіў П. Краўчанку наведаць ФРГ з візітам у адказ у зручны для яго час. Запрашэнне было з удзячнасцю прынята.

Кіраўнік германскага дыпламатычнага ведамства ўсклаў вянок да помніка-абеліска на плошчы Перамогі.

Адбылася прэс-канферэнцыя для журналістаў.

Вечарам міністр адбыў у Бон.

◆ Плошча Перамогі. У час ускладання вянкоў.

◆ Адбылася сустрэча Старшыні Вярхоўнага Савета Беларусі С. С. Шушкевіча з Г.-Д. Геншэрам.

Фота Мікалая АМЕЛЬЧАНКІ.

ХАЛАДАЕ...

На Дняпры ў межах Магілёўшчыны сышоў лёд. Вясна. Але нібы насуперак прыродзе ўсё больш халодным і жорсткім становіцца ледзяны подых крызісу ў эканоміцы беларускага Прыдняпроўя.

МАГІЛЁЎ. З панядзелка для большасці рабочых, інжынерна-тэхнічных работнікаў і служачых аўтазавода імя Кірава пачынаецца вымушаны адпачынак не менш як на месяц і без аплаты. А 665 чалавек выстаўляюцца за прахадную назаўсёды: трапляюць пад скарачэнне.

Магілёўскі завод па сутнасці манапаліст. Гэта адзінае ў краінах СНД прадпрыемства, якое выпускае скрэперы і падземныя цягачы. Толькі ніякіх пераваг адсутнасць канкурэнтаў магілёўскім аўтамабілебудаўнікам не дае. Зараз уся тэрыторыя завода застаўлена гатовымі да адпраўкі машынамі. Іх ніхто не купляе — дорага. Кошт адной машыны вырас з 75 да 630 тысяч рублёў. Маючы неадпраўленай прадукцыі на 93 мільёны рублёў, аўтазавод задаўжаў сваім пастаўшчыкам 115 мільёнаў рублёў. Натуральна, на зарплату грошай няма.

Выйсце завадчане бачаць у хуткім наладжванні выпуску прадукцыі, якая сапраўды карыстаецца попытам. Пакуль большая частка калектыву будзе знаходзіцца ў вымушаным водпуску, канструктарам ды тэхнолагам давядзецца працаваць з павышанай нагрузкай, каб перапрафіляваць вытворчасць.

БАБРУЙСК. **Расказвае намеснік старшыні гарвыканкома Міхаіл БАНДАРЭНКА:** Лягчэй пераносяць крызісныя з'явы нашы прадпрыемствы лёгкай прамысловасці. Яны выкарыстоўваюць свой вытворчы патэнцыял на 85—90 працэнтаў. Горш абстаяць справы ў машынабудаўнікоў з-за дэфіцыту металу. А ў аб'яднанні «Бабруйскфермаш» праблемы і з рэалізацыяй. Яго прычэпы для ўнясення цвёрдых і арганічных угнаенняў не знаходзяць збыту. Грашовая пазыка аб'яднання складае ўжо 95 мільёнаў рублёў.

Яшчэ ў горшым фінансавым становішчы заводы асацыяцыі «Белшына», хоць попыт на іх прадукцыю не падае. Па-ранейшаму яны больш прастойваюць, чым працуюць з-за адсутнасці сыравінных кампанентаў, якія пастаўляюцца па імпарту. Праўда, з'явілася святло ў канцы тунеля для заводаў буйнагабарытных і звышбуйнагабарытных шын.

(Заканчэнне на 3-й стар.).

НЕАБХОДНАЕ ДАПАЎНЕННЕ. Саўмін загадаў: выканаць. Знаёмыя матывы, ці не так? Магчыма, іначай і нельга ў наш суровы час. Але нядаўна «Звязда» друкавала допіс няштатнага карэспандэнта з Оршы. Там, каб набыць паліва, калгасам далі банкаўскую пазыку. Ужо цяпер, пры цане на нафту адносна боскую, па 350 рублёў за тону. Што будзе далей, калі мы-такі хоць тут дасягнем сусветнага ўзроўню? Хто будзе даваць пазыкі і ці будуць наогул? Пазыкі трэба аддаваць, і калгасы іх аддадуць пасля продажу сваёй прадукцыі. І каб разлічыцца, звесці канцы з канцамі, цана на гэтую прадукцыю павінна быць таксама сусветнай. Хацелася б верыць, што з гэтага лабірынта ўрад таксама шукае выйсце.

ВАЕННАЯ ПРЫСЯГА—КЛЯТВА НА ВЕРНАСЦЬ СВАЙМУ НАРОДУ

Нарэшце ў парадак дня сесіі Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь уключаны важнейшыя законапраекты па пытаннях забеспячэння абараназдольнасці нашай маладой дзяржавы—аб абароне, аб узброеных сілах, аб агульным воінскім абавязку і ваеннай службе, аб статусе ваеннаслужачых і членаў іх сем'яў, аб дзяржаўнай граніцы, аб пагранічных войсках. Такім чынам, ствараецца юрыдычна-прававая аснова для фарміравання ў бліжэйшы час арміі Рэспублікі Беларусь—Войска Беларускага.

У сувязі з гэтым у шырокіх колах армейскай грамадскасці, патрыятычна настроеных афіцэраў, прапаршчыкаў, ваеннаслужачых звыштэрміновай і тэрміновай службы, што праходзяць службу на тэрыторыі Беларусі, ваеннаабавязаных грамадзян рэспублікі мацнее рашэнне і жаданне прыняць Ваенную прысягу на вернасць беларускаму народу, сваёй Айчыне і дзяржаве. Да гэтага нас абавязвае і той факт, што юнакі — грамадзяне нашай суверэннай рэспублікі апошняга прызыву, якія праходзяць службу на сваёй Радзіме, прыведзены да прысягі, зацверджанай Вярхоўным Саветам 11 студзеня гэтага года.

Многія, прачытаўшы гэтыя радкі, могуць адразу ж мне запярэчыць: навошта з гэтым спяшацца — ёсць жа яшчэ час, ёсць так званы пераходны перыяд тэрмінам два гады, бо многія з нас ужо аднойчы прымалі Ваенную прысягу на вернасць савецкай Радзіме, савецкаму народу і савецкаму ўраду.

Мне, як, дарэчы, і шырокай грамадскасці, знаёмы шматлікія заявы наконт гэтага прафесіянальных ваенных ад малодшых афіцэраў да генералаў і адміралаў высокага ўзроўню, іх аднадумцаў з ліку прадстаўнікоў старэйшых пакаленняў, ветэранаў узброеных сіл, многіх цывільных асоб — прыхільнікаў былога вялікага Савецкага Саюза, адзінай Савецкай Арміі і Ваенна-Марскога Флоту. З павагай ставячыся да ўсяго добрага і слаўнага, дасягнутага старэйшым пакаленнем, высока ацэньваючы гераізм нашых ветэранаў пры сутыкненні з выключнымі цяжкасцямі, што выпалі на іх долю, усё ж хацеў бы выказаць пазіцыю многіх маіх аднадумцаў адносна неабходнасці прыняцця новай Ваеннай прысягі на вернасць сваёй Айчыне і беларускаму народу.

Так, сапраўды, усе мы, ваеннаслужачыя тэрміновай і звыштэрміновай службы, воіны запасу, кожны ў свой час прысягалі на вернасць вялікай краіне, якая размяшчалася на велізарнай прасторы ад Ціхага акіяна да Балтыйскага мора. Так, мы прысягалі, не шкадуючы свайго жыцця, выступіць на абарону савецкага народа, кляліся ў вернасці савецкай Радзіме і савецкаму ўраду (ураду СССР).

Але ці можам мы не бачыць рэалій сённяшняга дня і не разважаць над тэкстам і сэнсам той прысягі, якую прымалі аднойчы? Давайце ўдумаемся ў юрыдычны змест тых радкоў, якія вымаўляў кожны малады воін, уступаючы ў рады ўзброеных абаронцаў Айчыны. І ўсякі разумны грамадзянін зробіць вывад — няма сёння рэальнага сэнсу ў той прысязе. Чаму? А таму, што няма дзяржавы, якой мы прысягалі—Саюза Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік. Гэта рэальнасць, і прычым абсалютная!

Далей, кожны з нас, прызываючыся ці паступаючы на ваенную службу, уступаў у рады ўзброеных сіл СССР. А такой дзяржаўнай ваеннай структуры ўжо таксама няма.

Мы ўрачыста кляліся захоўваць Канстытуцыю СССР і савецкія законы. Дык ці маем мы права жыць і служыць па законах неіснуючай дзяржавы, калі ёсць Асноўны Закон—Канстытуцыя і рэальна дзеючае заканадаўства незалежнай суверэннай дзяржавы, на тэрыторыі якой мы выконваем свой воінскі абавязак?

У адпаведнасці з раней прынятай прысягай кожны з нас кляўся быць адданым савецкаму народу і савецкаму ўраду. Удумаемся ў сэнс таго, у чым і чаму мы кляліся, і як гэта асэнсоўваецца цяпер. Паняцце «савецкі народ» у адпаведнасці з адміністрацыйна-тэрытарыяльным падзелам СССР аб'ядноўвала народы пятнаццаці саюзных рэспублік, многіх рэспубліканскіх і абласных аўтаномій, краёў, акругоў і іншых адміністрацыйна - тэрытарыяльных утварэнняў, кожнае з якіх, маючы інтэрнацыянальны характар напаўнення, атрымала ў свой час нацыянальна-асэнсаваную назву.

Так што для нас — грамадзян Рэспублікі Беларусь, якія выконваюць свой воінскі абавязак і гатовы, як таго патрабуе Ваенная прысяга, быць аддынымі беларускаму народу,— па максімуму засталася адна пятнаццатая частка сэнсу ў клятве на вернасць савецкаму народу.

Аналагічныя разважанні ў поўнай меры могуць быць аднесены і да клятвы на адданасць савецкай Радзіме і савецкаму ўраду.

Такім чынам, зыходзячы з вышэйсказанага, можна зрабіць цалкам абгрунтаваны вывад, што ў ходзе развіцця гістарычнага працэсу сэнсавы і юрыдычны змест Ваеннай прысягі 1960 года ўстарэў і не адпавядае рэальна сфарміраванай рэчаіснасці. З трох галоўных кампанентаў сэнсавага тэксту Ваеннай прысягі любой краіны — народ, Айчына, дзяржава — у той прысязе, якую мы раней прымалі, для нас сёння няма ніводнага.

Падмена ж ці абагульненне высаказначных агульначалавечых паняццяў, што спрабуюць рабіць прыхільнікі вернасці аднойчы дадзенай прысязе, ёсць не што іншае, як увядзенне ў зман не толькі саміх сябе, але і грамадскасці. Ваенны чалавек павінен быць верны народу, часткай якога ён з'яўляецца, Айчыне, рэспубліцы, дзе жыве і служыць, яе ўраду.

Каб пацвердзіць логіку маіх разважанняў, не магу не звярнуцца да гісторыі, на ўроках якой нам вельмі часта даводзіцца вучыцца. Гісторыі як далёкай, так і блізкай. Хацеў бы спыніцца на двух фактах, што маюць дачыненне да прадмета абмеркавання.

У часы Расійскай імперыі ўсе воіны, як нам вядома, прымалі прысягу на вернасць цару і Айчыне. І хоць дынастыя Раманавых царствавала больш за трыста гадоў і пасля бацькі на прастол узыходзіў яго сын, а пасля мужа кіравала дзяржавай жонка — кожнаму новаму самадзержцу, які ўвасабляў дзяржаву, армія прысягала на вернасць, і зноў кожны воін вымаўляў свяшчэнныя словы адданасці сваёй Айчыне.

Возьмем прыклад другі, з найноўшай гісторыі, і звернемся да падзей, што адбываліся ў Германіі ў 1990 годзе. Пасля таго як адбылося аб'яднанне заходняй і ўсходняй частак Германіі ў адну дзяржаву і 3 кастрычніка таго ж года было абвешчана аб існаванні адзінай краіны — Федэратыўнай Рэспублікі Германіі, на працягу дзесяці дзён усе ваеннаслужачыя былой нацыянальнай народнай арміі ГДР былі прыведзены да прысягі на вернасць нямецкаму народу, Федэратыўнай Рэспубліцы Германіі і ўраду краіны.

Рэальная ацэнка таго, што адбываецца, логіка мыслення, прыклады з далёкага і нядаўняга мінулага пацвярджаюць правільнасць прапаноў многіх ваеннаслужачых і воінаў запасу — грамадзян Рэспублікі Беларусь аб тым, што прыняцце Ваеннай прысягі на вернасць беларускаму народу і яго дзяржаве — рэальнае патрабаванне часу.

У сувязі з гэтым ёсць сэнс Вярхоўнаму Савету Рэспублікі Беларусь задаволіць патрыятычнае жаданне ваеннаслужачых, разгледзець пытанне і прыняць рашэнне аб прадастаўленні ў бліжэйшы час магчымасці ўсім грамадзянам рэспублікі, што знаходзяцца на ваеннай службе, і воінам запасу прыняць Ваенную прысягу, тэкст якой зацверджаны беларускім парламентам 11 студзеня г. г.

У падрыхтоўцы і аператыўным правядзенні такога важнага і адказнага дзяржаўнага акта, я спадзяюся, прымуць удзел адпаведныя дзяржаўныя органы, кадравыя ваенныя і прадстаўнікі шырокай грамадскасці. Такім чынам, будзе зроблены яшчэ адзін важны крок у справе ўмацавання дзяржаўнасці нашай рэспублікі. Прыняцце Ваеннай прысягі на вернасць свайму народу, Айчыне і дзяржаве — патрыятычны абавязак грамадзян Рэспублікі Беларусь.

Аляксандр КУЛЕШ,
кандыдат гістарычных навук, падпалкоўнік.

ВЯРТАЮЧЫСЯ ДА НАДРУКАВАНАГА

Гісторыя—гэта дакладнасць

КІЕЎ. **(Па тэлефоне).** У «Звяздзе» за 7 сакавіка г. г. надрукавана мая заметка «Высылаць у асобныя краі Саюза ССР...», у якой са спасылкай на газету «Літературна Украіна» прыводзіцца загад аб татальным перасяленні тых жыхароў Украіны, якія жылі на акупіраванай фашыстамі тэрыторыі. Па характары і змесце дакумента яго можна было б аднесці да сенсацыі, утойваць якую ад чытачоў нельга. Друкуючы тэкст загада, я зыходзіў з таго, што дыпламаваны гісторык, кандыдат гістарычных навук Васіль Марачкін і рэдакцыя газеты «Літературна Украіна» правялі папярэднюю навуковую экспертызу дакумента. Павінен канстатаваць, што мая спасылка на тое, што «праясніцца сітуацыя адносна вышэйпрыведзенага загада», мела пэўную падставу. Падчас спецыяльнай камандзіроўкі ў Кіеў я, аднак, пераканаўся, што «Літературна Украіна» парушыла агульнапрыняты парадак публікацыі дакументаў і дэзінфармавала чытачоў. Я меў магчымасць пераканацца, што ад чытачоў утаілі прынцыпова важную акалічнасць, а менавіта — паходжанне дакумента.

Справа ў тым, што самога дакумента (арыгінала) у былым партархіве, у той справе, на якую спасылаецца В. Марачкін, няма, а ёсць нямецкая лістоўка, дзе ўпамінаецца загад, што быццам бы трапіў у рукі нямецкага камандавання. У канцы лістоўкі так і гаворыцца: «Украінцы! Гэты загад знаходзіцца ў руках нямецкага камандавання». Значыць, паходжанне дакумента не выклікае сумненняў. Існаванне ж загада можа пацвердзіць толькі выяўленне аўтэнтычнага (сапраўднага) дакумента. Яго існаванне не выключана, калі браць у разлік сталінскі генацыд народаў. Не выключана і тое, што падобная задума магла стаць вядомай нямецкім спецслужбам, як гэта іншы раз здаралася. Аднак выдаваць нямецкую лістоўку за арыгінал загада, вядома ж, ні ў якім разе нельга. Шкадую, што міжволі прыняў удзел у дэзінфармацыі чытачоў «Звязды», і прашу ў іх прабачэння.

Падрабязныя тлумачэнні супрацоўнікаў былога партархіва будуць надрукаваны ў бліжэйшым нумары «Літературной Украіны».

Уладзімір ГУЛЕНКА,
кандыдат гістарычных навук.

ПЫТАЛЬНІК!

Санаторыі пад цэнтры

Ні для каго не сакрэт, што на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь размешчаны санаторыі былога чацвёртага ўпраўлення. Што з імі будзе зараз? Ці пярройдуць яны ва ўласнасць прафсаюзаў?

Ю. РАБЧУК.
г. Мінск.

Міністэрства аховы здароўя ўзяло іх пад сваю апеку. На іх базе ўжо створаны рэабілітацыйна-дыягнастычныя цэнтры як для чарнобыльцаў, так і для воінаў-афганцаў.

БЯЗВЫХАДНЫХ СІТУАЦЫЙ НЕ БЫВАЕ, АЛЕ ДЗЕ ЎЗЯЦЬ 300 ТЫСЯЧ?

Я з'яўляюся членам жыллёва-будаўнічага кааператыва, сёлета павінен атрымаць двухпакаёвую кватэру. Але ж яна будзе каштаваць, як мне сказалі, не менш 300 тысяч рублёў. Такіх грошай у мяне няма і, мусіць, ніколі не будзе. Што рабіць?..

С. ПЯТРЭНКА.
г. Мінск.

Сапраўды, праблема тут сур'ёзная. Сёння цяжка нават стаць членам ЖБК, бо толькі ўступны ўзнос складае 50—70 тысяч рублёў.

Застаецца адно — крэдыты.

Стала вядома, што Федэрацыя прафсаюзаў Беларусі звярнулася да Саўміна рэспублікі з прапановай павялічыць крэдыт членам жыллёва-будаўнічых кааператываў да 90 працэнтаў кошту кватэры з выплатай яго ажно на працягу 50 гадоў.

Плата за карыстанне крэдытам прапануецца ў памеры 3 працэнты, а некаторыя катэгорыі насельніцтва — ветэраны вайны, сем'і загінуўшых воінаў, «ліквідатары» — магчыма, будуць вызвалены і ад гэтага.

Застаецца пачакаць канчатковага рашэння ўрада.

Дзе вы, натарыусы?

«Чэргі за ўсім і ўсюды—неад'емныя рэаліі сённяшняга дня. Не абышлі яны і натарыяльныя канторы вобласці. Людзі ў іх марнуюцца цэлымі гадзінамі. У чым справа? Няўжо і тут дэфіцыт?»

З тэлефоннага званка М. КАВАЛЁВА ў гомельскі карпункт «Звязды».

На гэта пытанне мы папрасілі адказаць **начальніка ўпраўлення юстыцыі Гомельскага аблвыканкома Якава Кірылавіча АЗЁМШУ.** Вось што ён паведаміў.

— Заўвага чытача справядлівая. У апошні час чэргі ў натарыяльныя канторы не толькі нашай вобласці, але і рэспублікі значна ўзраслі. У перспектыве, калі не зменіцца становішча спраў, яны будуць яшчэ большымі. Чаму? Таму што пры далейшым пераходзе да рынку і прыватызацыі ўласнасці паток дакументаў, якія паступаюць для натарыяльных дзеянняў, вядома ж, павялічыцца. 45 натарыусаў вобласці не змогуць своечасова абслужыць людзей. Гэтай колькасці натарыусаў для Гомельшчыны вельмі мала пры тых аб'ёмах работ, якія яны выконваюць.

Давайце паглядзім на іх цяперашнюю нагрузку. Летась нашы натарыусы зрабілі больш як 170 тысяч розных натарыяльных дзеянняў і далі дзяржаве прыбытак звыш шасці мільёнаў рублёў. На іх жа ўтрыманне пайшло недзе каля 260 тысяч рублёў. Людзі працавалі з перагрузкай, прыхоплівалі свой асабісты час, а зарплата іх зараз яўна нізкая — тысяча рублёў у месяц.

—Якое ж можа быць выйсце?

— Многія натарыяльныя канторы працуюць зараз па папярэдніх запісах. А гэта азначае, што чэргі захоўваюцца. Каб іх не было, неабходна павялічыць натарыусам зарплату, зацікавіць іх матэрыяльна. Па-другое, трэба ўжо і аб пашырэнні штатаў натарыяльных кантор паклапаціцца, арганізаваць іх работу ў дзве змены, каб людзі маглі наведвацца да натарыусаў ажно да 20—21 гадзіны. Безумоўна, усе расходы, звязаныя з гэтымі прапановамі, не толькі акупяцца, але і прынясуць дзяржаве прыбытак.

Гутарыў
Уладзімір ПЕРНІКАЎ.

«Саркафаг-2» збудуюць французы

Не памятаю, у якой газеце была заметка аб тым, што «саркафаг» над чацвёртым блокам Чарнобыльскай АЭС можа ўяўляць радыяцыйную небяспеку пры спалучэнні некаторых акалічнасцей. Так гэта ці не?

Л. ШЫШЛАКОЎ.
г. Добруш.

Укрыццё, якое пабудавалі над чацвёртым блокам, на той момант задавальняла. Гарантыю «саркафагу» далі на 30 гадоў. Але праверыць і падмацаваць дакладнымі разлікамі гэту гарантыю цяжка. Таму зараз вырашана ўзвесці над першым «саркафагам» яшчэ адзін, які пры любых абставінах — землетрасенне, паводка, падзенне самалёта — забяспечыў бы надзейную бяспеку навакольнаму асяроддзю ад радыенуклідаў.

«Саркафаг-2» павінен даць гарантыю на 100 гадоў, пакуль нашы нашчадкі падрыхтуюцца да расчысткі руін. Пабудаваць такое ўкрыццё бяруцца спецыялісты французскай фірмы «Бюік», якая, дарэчы, пабудавала 39 атамных блокаў, а зараз завяршае пракладку падводнага тунеля паміж Англіяй і Францыяй. Будаўніцтва новага «саркафага» французы абяцаюць завяршыць за тры гады.

Пра ўвоз і вываз

Ці не маглі б вы расказаць аб эканамічных узаемасувязях Беларусі з іншымі краінамі СНД?

Д. ХАРЛАМАЎ.
г. Касцюковічы.

Прапануем увазе чытачоў даныя службы інфармацыі Дзяржэканомплана аб увозе ў Беларусь і вывазе з яе важнейшых відаў прадукцыі за мінулы год. Яны добра паказваюць, наколькі глыбока інтэграваная эканоміка Беларусі ў эканамічную прастору былога СССР.

ВЫВАЗ З БЕЛАРУСІ (1991 год)

Назва прадукцыі	Адзінка вымярэння	Заключаны дагаворы на пастаўку (колькасць)	Фактычна пастаўлена (колькасць)	% выканання пастаўкі па дагаворах
Мяса і мясапрадукты	тон	158.102,3	160.904,8	101,9
Малакапрадукты	тон	923.014,3	865.656,4	93,8
Бульба	тон	184.775,9	172.772,4	93,5
Трыкатажныя вырабы	тыс. штук	52.402,6	46.231,5	88,2
Панчошна-шкарпэткавыя вырабы	тыс. пар	45.517,3	45.067,8	99,0
Шпалеры	тыс. умоўн. кавалкаў	42.944,2	42.922,9	100,0
Халадзільнікі і маразільнікі	штук	73.280	155.191	211,8
Матацыклы	штук	161.452	161.452	100,0
Веласіпеды	штук	427.474	427.511	100,0
Тэлевізары	штук	509.111	417.667	82,0
Дываны і дывановыя вырабы	тыс. кв. м	10.370,5	10.310,5	99,4
Угнаенні калійныя	тон	2.381.197,0	2.281.786,0	95,8
Валокны і ніці хімічныя	тон	339.579,0	330.998,9	97,5
Шыны для грузавых аўтамабіляў	штук	1.309.657	907.496	69,3
Радыятары і канвектары ацяпляльныя	квт.	816.495	579.207,0	70,9
Ліфты пасажырскія	штук	11.191	11.191	100,0
Аўтамабілі грузавыя	штук	26,317	26.194	99,5
Трактары	штук	76.431	68.233	89,3
Машыны для ўнясення арганічных угнаенняў	штук	23.352	24.002	102,8
Ільняныя тканіны гатовыя	тыс. паг. м	8.577,0	8.723,0	101,7
У Расійскую Федэрацыю				
Мяса і мясапрадукты	тон	157.842,3	160.639,8	101,8
Малакапрадукты	тон	570.738,6	513.161,7	89,9
Бульба	тон	84.552,0	83.286,9	98,5
Трыкатажныя вырабы	тыс. штук	27.467,8	21.346,4	77,7
Панчошна-шкарпэткавыя вырабы	тыс. пар	32.153,0	32.020,5	99,6
Шпалеры	тыс. умоўн. кавалкаў	15.516,2	15.496,2	99,9
Халадзільнікі і маразільнікі	штук	25.000	71.710	286,8
Тэлевізары	штук	264.011	200.353	75,9
Веласіпеды	штук	190.290	190.290	100,0
Матацыклы	штук	101.374	101.374	100,0
Дываны і дывановыя вырабы	тыс. кв. м	3.707,0	3.707,0	100,0
Угнаенні калійныя	тон	619.759,0	596.125,0	96,2
Валокны і ніці хімічныя	тон	228.210,0	224.064,8	98,2
Шыны для грузавых аўтамабіляў	штук	969.467	691.463	71,3
Лінолеум	кв. м	190.114	190.114	100,0
Радыятары і канвектары	квт.	217.517	129.098	59,3
Ліфты пасажырскія	штук	6.579	6.579	100,0
Аўтамабілі грузавыя	штук	19.220	19.165	99,7
Трактары	штук	44.047	41.148	93,4

УВОЗ У БЕЛАРУСЬ (1991 год)

Назва прадукцыі	Адзінка вымярэння	Заключаны дагаворы на пастаўку (колькасць)	Фактычна пастаўлена (колькасць)	% выканання пастаўкі па дагаворах
Таварная харчовая рыбная прадукцыя	тон	101.398,0	84.588,0	83,4
Алей	тон	34.808,9	34.491,7	99,1
Цукар	тон	43.532,8	50.208,4	115,3
Чай	тон	1.137,4	993,4	87,3
Агародніна	тон	92.058,4	51.394,1	55,8
Швейныя машыны	штук	36.997	36.224	97,9
Пральныя машыны	штук	169.021	123.277	72,9
Легкавыя аўтамабілі	штук	10.515	10.005	95,1
Сінтэтычныя мыйныя сродкі	тон	12.197,7	12.498,5	102,5
Нафта і газавы кандэнсат	тон	23.068.000,0	21.133.892,0	91,6
Газ прыродны	млн. куб. м	8.494,2	8.094,6	95,3
Вугаль — усяго	тон	1.453.303,0	1.316.982,0	90,6
Пракат чорных металаў	тон	1.868.736,4	1.746.384,1	93,5
Угнаенні мінеральныя — усяго	тон	478.671,0	467.572,3	97,7
Шыны для легкавых аўтамабіляў	штук	372.549	321.523	86,3
Шыны для сельскагаспадарчых машын	штук	692.525	617.007	89,1
Дзелавая драўніна	куб. м	459.472,0	422.576,0	92,2
Папера — усяго	тон	53.512,1	44.416,3	83,0
Папера газетная	тон	2.861,8	2.898,8	101,2
Аўтамабілі легкавыя	штук	1.842	1.707	92,7
Аўтобусы	штук	2.317	1.796	77,5
Камбайны збожжаўборачныя	штук	1.647	1.580	95,9
Шарсцяныя тканіны	тыс. паг. м	9.741,4	9.545,1	98,0
Збожжа	тон	1.037.193,3	589.370,3	56,8
Валакно баваўнянае	тон	56.305,5	49.698,5	88,3
Шаўковыя тканіны	тыс. паг. м	21.958,0	20.046,3	91,3

Аб асартыменце сучасных злачынстваў

Я чуў, што значна расшырыўся «асартымент» сучасных злачынстваў. Гавораць, што крадуць цяпер нават пустыя слоікі з падвалаў...

А. БІРУКОЎ.
г. Мінск.

— Усё правільна, асартымент сённяшніх злачынстваў — пытанне надзвычай актуальнае,— адказвае **інспектар прэс-групы УУС Мінгарвыканкома Сяргей РАЧЫЛА.** — Сапраўды, міліцыя цяпер сутыкаецца не з адным і не з двума выпадкамі крадзяжу самых звычайных пустых слоікаў з падвалаў і іншых падсобных памяшканняў грамадзян. Крадуць, вядома, і поўныя слоікі—з агароднінай і фруктамі, і проста булкі хлеба.

Нядаўна 37-гадовы рабочы завода імя С. Кірава Д. узламаў дзверы суседкі-пенсіянеркі і ўкраў кухонны нож і бутэльку сіропу.

А ў Ленінскі РАУС паступіла паведамленне: з кацельнай Мінскага камвольнага камбіната ўкрадзена вялікая колькасць ртуці з вымяральнага прыбора.

Дадаліся да прадметаў «крымінальнага характару», вядома, купоны. Хоць апошнім часам на іх сталі замахвацца значна радзей. А вось магазінных крадзяжоў пабольшала. І што самае прыкрае — далучаюцца да вопытных рабаўнікоў і падлеткаў... пенсіянеры. Тут ёсць над чым падумаць не толькі праваахоўным органам.

Зусім нядаўна ўкралі аўтамашыну «Волга» з праспекта Ф. Скарыны. Здаецца, нічога дзіўнага, каб не адна акалічнасць. Угоншчыкам аказалася жанчына — Якаўлева, 1955 года нараджэння, якая не справілася з кіраваннем і «пацалавалася» з вуглом аднаго з дамоў.

Пастанова Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь

Аб унясенні змяненняў у пастанову Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 10 студзеня 1992 г. № 10 «Аб нормах кампенсацыі камандзіровачных расходаў»

Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь **пастанаўляе:**

1. Абзацы першы — трэці пункта 1 пастановы Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 10 студзеня 1992 г. № 10 (ЗП Рэспублікі Беларусь, 1992 г., № 1, арт. 8) даць у наступнай рэдакцыі:

«1. Устанавіць, што камандзіраванаму работніку кампенсуюцца:

расходы па найму жылога памяшкання (выключаючы час знаходжання ў дарозе) —у памеры, указаным у прадстаўленых рахунках (квітанцыях), а без прадстаўлення пацвярджаючых дакументаў пры камандзіроўках у г. Мінск і абласныя цэнтры Рэспублікі Беларусь—у памеры 55 рублёў, у іншыя яе гарады і населеныя пункты—45 рублёў, у іншыя дзяржавы—60 рублёў;

сутачныя — у памеры 40 рублёў за кожны дзень камандзіроўкі ў межах Рэспублікі Беларусь і 50 рублёў у іншыя дзяржавы на падставе адзнак у камандзіровачным пасведчанні аб дні выбыцця ў камандзіроўку і дні прыбыцця з яе, уключаючы дні адпачынку і святочныя дні».

2. Гэта пастанова ўводзіцца ў дзеянне з 1 лютага 1992 г.

Старшыня Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь
В. КЕБІЧ.
Кіраўнік спраў Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь
М. КАЎКО.

6 сакавіка 1992 г. г. Мінск.

Не на сваіх рабочых месцах у шахтах Салігорска і цэхах руднікоў сустрэлі гэту раніцу прадстаўнікі шматтысячнага калектыву калійшчыкаў. Яны прыехалі на мінскую плошчу Незалежнасці да Дома ўрада, дзе працуе чарговая сесія Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь. На мітынгу, які правялі шахцёры, было паведамлена аб тым, што з 12 сакавіка ўсе шахты прыпынілі адгрузку прадукцыі. Салігорцы патрабуюць ад урада паскорыць заключэнне тарыфнага пагаднення, каб забяспечыць сваім сем'ям выжыванне пры сённяшніх цэнах.

Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

РЭХА ПУБЛІКАЦЫІ

Выкінутыя рублі, забытыя кілават-гадзіны

У адной з перадач па Беларускаму тэлебачанню міністр энергетыкі Беларусі В. Герасімаў сказаў, што ён на нядаўняй нарадзе абласных кіраўнікоў і адказных супрацоўнікаў энергетычнай галіны рэкамендаваў раскансерваваць малыя гідраэлектрастанцыі (ГЭС), якія змогуць папоўніць магутнасць Беларускай энергетычнай сістэмы. Прапанова міністра вельмі слушная. Паводле навуковай распрацоўкі Інстытута энергетыкі АН РБ «Гідраэнергетычныя рэсурсы Беларусі» (пад рэдакцыяй кандыдатаў тэхнічных навук П. Гацілы і М. Мурашкі, 1957 г.), спыненыя 156 малых ГЭС змогуць выпрацаваць амаль 80 мільёнаў кілават-гадзін энергіі.

На вялікі жаль, ажыццявіць рэкамендацыю пакуль што немагчыма. З усяго, што засталося пасля так званага «кансервавання» (дакладней будзе сказаць разбурэння), даюць энергію сёння толькі пяць ГЭС агульнай магутнасцю каля 5 тысяч кілават і працуюць некалькі млыноў. Падлічым цяпер, колькі каштавала для энергетыкі і эканомікі рэспублікі безгаспадарчасць колішніх адказных супрацоўнікаў гэтай найважнейшай галіны. Кошт аднаго ўведзенага кілавата магутнасці ГЭС па тым часе (1950—1960 гг.) складаў у сярэднім 9 тысяч рублёў. Такім чынам, больш чым 20 гадоў былі выключаны з абарачэння 180 мільёнаў рублёў дзяржаўных сродкаў. А колькі патрабавалася і патрабуецца штогод на замену гэтых забытых 80 мільёнаў кілават-гадзін? Дзе ўзяць гэтыя страчаныя сродкі і ці магчыма з такім гаспадараннем увайсці ў нармальны (бездэфіцытны) рынак? Адказу на гэтыя пытанні няма ні ў артыкуле «Энергетыка з відам на штору» («Звязда» ад 28 верасня 1991 г.), ні ў інтэрв'ю з міністрам энергетыкі Рэспублікі Беларусь В. Герасімавым «Трэба прывыкаць быць ашчаднымі» («Звязда» ад 25 студзеня г. г.).

Быць ашчадным і цярплівым нашаму народу не прывыкаць. Але ж як доўга і што робіцца ці што трэба рабіць для таго, каб зменшыць тэрміны чакання?

З папярэдніх разважанняў вынікае, што трэба аднавіць разбуранае. Тым больш, што на большасці ГЭС захаваліся неразбураныя плаціны, дамбы, вадаскіды, будынкі ГЭС, кошт якіх складае да 65 працэнтаў ад усяго кошту электрастанцый. Трэба таксама вызначыць месцы для будаўніцтва новых, больш магутных ГЭС. Аднавіць ці рэканструяваць, дзе ёсць магчымасці і патрэба, вадзяныя млыны і ветравыя рухавікі. Паводле даных вышэйпамянёных даследаванняў, магутнасць ГЭС на рэках Рэспублікі Беларусь, на якіх магчыма іх пабудаваць, складае 550 тысяч кілават з сярэднегадавой выпрацоўкай 2,5 мільярда кілават-гадзін. Безумоўна, гэта не шмат у параўнанні з цеплавымі электрастанцыямі. Затое гэта экалагічна чыстая энергія. Апрача таго, пабудова новых ці рэканструкцыя закінутых ГЭС будзе спрыяць папаўненню вёскі будаўнікамі і спецыялістамі - эксплуатацыйнікамі.

Гідраэнергетычнае выкарыстанне рэк рэспублікі эфектыўнае толькі ў комплексе з іншай гаспадарчай дзейнасцю: рыбаразвядзеннем, водазабеспячэннем, развядзеннем вадаплаўнай птушкі, барацьбой з затапленнямі тэрыторый у паводкі, развіццём адпачынку і спорту... Усё гэта разам будзе спрыяць падзешаўленню будаўніцтва. Водная прастора невялікіх па плошчы затаплення тэрыторый будзе добра ўпісвацца ў створанае прыродай экалагічнае асяроддзе і нават у нечым упрыгожваць яго.

Іван ФІЛІПОВІЧ,
кандыдат тэхнічных навук, дацэнт кафедры гідратэхнічнага і энергетычнага будаўніцтва Беларускай дзяржаўнай політэхнічнай акадэміі.

РОЗГАЛАС

ХАЛАДАЕ...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.).

Прадстаўнікі заводаў апошнім часам цесна ўзаемадзейнічаюць з дзелавымі коламі В'етнама і пачалі выкарыстоўваць крыніцу паступлення каўчуку ў Беларусь. Зараз на гэтых заводах сітуацыя крыху лепшая, чым была ў канцы мінулага года.

Масавых звальненняў на бабруйскіх прадпрыемствах пакуль няма. Тым не менш колькасць афіцыяльна зарэгістраваных беспрацоўных у горадзе хутка расце і ўжо наблізілася да 200. Гэты сумны статус атрымліваюць перш за ўсё жанчыны, якія маюць спецыяльнасць інжынераў і тэхнікаў.

АСІПОВІЧЫ. Усяго чатыры дні на тыдні працуе мясцовы завод аўтамабільных агрэгатаў. Скарачаць аб'ёмы вытворчасці ён вымушаны з-за недапастаўкі матэрыяльных рэсурсаў. Сыравінны голад зведваюць і іншыя прадпрыемствы горада, у прыватнасці, кардонарубероідавы завод.

КРЫЧАЎ. Расказвае старшыня гарвыканкома Аляксандр ЯЛЕНСКІ: Усе буйныя прадпрыемствы горада церпяць найперш фінансавы крызіс. Грошай на іх рахунку няма, бо неплацежаздольнымі з'яўляюцца спажыўцы прадукцыі. Мінус 34 мільёны рублёў — такі зараз фінансавы баланс, напрыклад, у аб'яднанні «Крычаўцэментнашыфер». А людзям няма чым плаціць зарплату.

***

Крыгаход на Дняпры пад Магілёвам заўсёды праходзіць у два этапы. Спачатку рака вызваляецца ад лядовага панцыра ў сярэднім цячэнні, а потым ільды праплываюць з вярхоўя — з расійскіх прастораў. А зараз гаспадарнікі Магілёўшчыны занепакоена чакаюць вестак аб росце цэн на нафту і іншыя энерганосьбіты. Трывожна пазіраюць у расійскі бок.

Аляксандр САНЧУК.

ХТО ЗЛОВІЦЬ «ЗАЛАТУЮ РЫБКУ»?

МАГІЛЁЎ (А. Санчук). 17 дзяржаўных магазінаў у абласным цэнтры перададзены ўжо кааператывам, сумесным і малым прадпрыемствам, іншым фірмам, якія заснаваны на прыватным альбо калектыўным капітале. Пакуль што ў арэнду, але з правам выкупу ў поўную ўласнасць пасля прыняцця Закона аб прыватызацыі.

Гарвыканком заключае дагаворы арэнды на жорсткіх умовах. Згодна з імі, камерсанты абавязаны вытрымліваць вызначаны асартымент тавараў, набываючы іх не з фондаў, а толькі ўласнай прадпрымальнасцю. Устанаўліваецца надзвычай высокая плата за кожны квадратны метр гандлёвай плошчы.

Але такія ўмовы камерсантаў не надта засмучаюць. Як паведаміў намеснік старшыні гарвыканкома Уладзімір Нікалаенка, зараз разглядаецца яшчэ сорак заяў на арэнду гандлёвых памяшканняў. Асабліва шмат жадаючых набыць заалагічны магазін «Залатая рыбка».

ДЛЯ ДЗЯЦЕЙ ЧАРНОБЫЛЯ

ГОМЕЛЬСКІ РАЁН (**У. Пернікаў**). 150 дзяцей чарнобыльскай зоны ва ўзросце ад 6 да 14 гадоў паўтара месяца будуць папраўляць сваё здароўе ў абласным дзіцячым санаторыі, што знаходзіцца ў вёсцы Шарпілаўка. Санаторый аснашчаны сучаснай айчыннай і замежнай медыцынскай апаратурай, для дзетвары арганізавана ўзмоцненае шасціразовае харчаванне, дзейнічае школа.

Нядаўна тут пабывала японская дэлегацыя, члены якой прапанавалі цікавую ідэю аб стварэнні на яго базе сумеснага беларуска-японскага лячэбна-дыягнастычнага цэнтра. Вялікія клопаты аб гэтай установе праяўляюць і міжнародныя дабрачынныя арганізацыі і Беларускі дзіцячы фонд.

ЗАТОЕ ЎСЯГО ЗА АДЗІН КУПОН

Як піша газета «Незалежнасць», у магазіне ўцэненых тавараў шахцёрскага горада Алчаўска Луганскай вобласці за адзін купон можна набыць кумачовую стужку з надпісам «Ветэран працы» ці вымпел «Пераможцу сацыялістычнага спаборніцтва», ці пяць пласцінак з гімнам СССР. Як бачым, грошы новыя, а тавары старыя.

БелаПАН.

ПРЫМІЦЕ МЕРЫ

БЕЗ МАЛАКА

можа застацца горад, калі выйсце з крытычнай сітуацыі, у якую трапіў Гродзенскі малочны камбінат, не будзе знойдзена

Гандлёвыя прылаўкі абласнога цэнтра асаблівай трывогі пакуль што не выклікаюць. Так, чэргі за малаком ёсць, але дзе іх сёння няма? Дзякуй Богу, што абыходзіцца без адчувальных перабояў з малочнымі прадуктамі. Аднак.., Ведалі б гродзенцы, як гэта даецца калектыву камбіната!

— Наша прадпрыемства пабудавана ў 1968 годзе і было разлічана на абслугоўванне 80 тысяч чалавек, — расказвае дырэктар камбіната І. Шышко. — Сёння ж спажыўцоў нашай прадукцыі разы ў чатыры стала больш, адпаведна ў столькі ж разоў мы перакрываем свае магутнасці. Можаце сабе ўявіць, у якім стане апынулася вытворчасць пасля многіх гадоў такога рэжыму. Усё на камбінаце, як кажуць, дыхае на ладан і ў любы момант можа не вытрымаць. Прычым гэта адзінае з гарадскіх малакаперапрацоўчых прадпрыемстваў рэспублікі, якое ніколі не рэканструявалася. Размовы аб расшырэнні яго магутнасцей пачаліся яшчэ ў 1972 годзе. У 1988-м нарэшце ўзяліся за будаўніцтва першай з дзвюх новых чэргаў камбіната, якую планавалі ўвесці ў эксплуатацыю яшчэ пазалетась. Аднак справа рухаецца, як кажуць, чарапашым ходам. Калі ў 1988 годзе план асваення капукладанняў аб'яднанне «Гроднапрамбуд» выканала на 96 працэнтаў, дык у 1989-м на 78, у 1990-м — на 45, летась — толькі на 29 працэнтаў. Раней будаўнікі спасылаліся на тое, што іх лепшыя сілы накіраваны на ліквідацыю вынікаў землетрасення ў Арменіі, на «чарнобыльскія» аб'екты. Цяпер сітуацыя іншая. Будаўнікі самі шукаюць работу, але мы не можам забяспечыць яе фінансаванне ў адпаведнасці з сённяшнімі цэнамі, якія разоў у дзесяць перавышаюць леташнія. Дайшло да таго, што няма чым плаціць ім зарплату за люты...

Пакуль што І. Шышко ўсё ж не траціць надзеі завяршыць будаўніцтва першай чаргі новай вытворчасці ў трэцім квартале сёлетняга года. Аднак для гэтага патрэбны сродкі — прыкладна 50 мільёнаў на будмантаж і 30 — на абсталяванне (большая частка якога, дарэчы, камбінатам даўно набыта і цяпер ляжыць мёртвым грузам на тэрыторыі прадпрыемства).

У пачатку лютага на камбінаце пабываў намеснік міністра сельскай гаспадаркі і прадуктаў харчавання рэспублікі А. Кічкайла. Ён паабяцаў, што неабходныя для завяршэння будаўніцтва першай чаргі сродкі будуць выдзелены з рэспубліканскага бюджэту. Аднак пакуль што ўзгоднена выдзяленне толькі 8 мільёнаў 125 тысяч рублёў, ды і тых яшчэ няма. Што датычыцца мясцовых органаў улады, дык ніякай фінансавай дапамогі ад іх прадпрыемству няма. А тым часам будаўнікі патрабуюць ад камбіната гарантый наконт фінансавання работ. Зразумела, што за дзякуй ніхто працаваць не будзе, таму аб'екты прадпрыемства могуць увогуле «замарозіць».

Усім вядома, у якім цяжкім стане сёння дзяржаўны бюджэт і колькі прадпрыемстваў і ўстаноў чакаюць ад яго дапамогі. Дык ці справядліва аддаваць перавагу таму ж Гродзенскаму малочнаму камбінату? Чым ён лепшы за іншых?

Пытанні заканамерныя. Але і адказ павінен быць узважаным. Бо гаворка ідзе аб прадуктах харчавання. Прычым аб тых прадуктах, якія ў адрозненне ад некаторых іншых яшчэ па кішэні практычна ўсяму насельніцтву. Можна ўявіць, як адаб'ецца на людзях параліч Гродзенскага малочнага камбіната. Дык што, будзем гэтага чакаць?

Барыс ПРАКОПЧЫК,
кар. «Звязды».

КІНО: ШТО ГЛЯДЗЕЦЬ?

«Сакавіцкія кошкі» — гэта...

Кіно не дзеліцца на мужчынскае і жаночае. Дамскім рукадзеллем паспяхова могуць займацца і мужчыны-кінематаграфісты — прыкладна так выказалася аднойчы Ларыса Шапіцька, жанчына-рэжысёр, якой Бог, як гавораць, даў усё, акрамя доўгага жыцця.

І ўсё-такі Ларыса была той кінематаграфічнай фігурай, якая прымусіла гаварыць пра жаночы кінематограф як пра феномен.

Грамадскае разняволенне дазволіла вылучыцца ў другой палавіне 80-х гадоў цэлай групе рэжысёраў, як у дакументальным, так і ў ігравым кіно. Фестывалі тыпу «Жаночы свет», «Кінематограф і жанчына» становяцца прыкметнай з'явай у нас і за мяжой.

Міні-кінафестываль, які праводзіць з 15 сакавіка Беларуская асацыяцыя жанчын-кінематаграфістаў, называецца своеасабліва — «Сакавіцкія кошкі». Нягледзячы на жартаўлівую «шапку», праграма фільмаў сур'ёзная.

Рэжысёр з Казані Марына Разбежкіна прадставіць дзве дакументальныя карціны. «Канцэрт па заяўках» — гэта кінаназіранне за жанчынай каля фартэпіяна, клубным работнікам па прафесіі. Ад эпізода да эпізода раскрываецца свет гэтай таленавітай жанчыны, якая як бы пераўтварае нашу жорсткую рэчаіснасць, робіць яе больш добрай, вясёлай, маляўнічай. У другой карціне — «Канец шляху» — Марына Разбежкіна з глыбокім чалавечым спачуваннем разважае аб тым, як мы жывём і які плён нашага існавання на зямлі.

Калега Марыны, беларускі рэжысёр Вольга Моракава ў фільме «Дакуль, браты!» злучае дзень сённяшні і дзень мінулы.

У праграму фестывалю ўвайшлі два мастацкія фільмы. Карціна «Безумной страстью ты сама ко мне пылаешь» (студыя «Арцель «Ф», Мінск) рэжысёра Мікалая Князева прадстаўляе акцёрскую творчасць Настассі Суханавай. Работа яе цікавая. А карціна — пра няшчаснае каханне цыркавога ліліпута — павінна, як нам здаецца, зацікавіць гледача.

Для добрай справы звычайна знаходзяцца спонсары. Міні-фестываль «Сакавіцкія кошкі» «апякае» італьянская фірма «Promotio» («Прарыў») у асобе пана Джузепе Джорджы. Гледачам, якія прыйдуць глядзець фестывальную праграму, прадстаўнік фірмы мае намер бясплатна ўручыць тэрмометры для вымярэння тэмпературы паветра.

Кінафестываль будзе праходзіць у Мінску, у кінатэатрах «Масква» і «Піянер».

Ала БАБКОВА.

Той, хто носіць «Суперстар», сто разоў пашкадаваў

Роўна тыдзень нашэння вытрымліваюць красоўкі з гучным лацінскім надпісам «Superstar» і адпаведным коштам — 700 рублёў, якія прапаноўвае аддзел скупкі кобрынскай крамы абутку.

У сваю чаргу, яму партыю гэтага «хадавога» тавару паставілі грамадзяне з Растова-на-Доне. Выказаць прэтэнзіі сёння каму-небудзь складана: работнікі гандлю сцвярджаюць, што ўважліва ацэньваюць якасць прапануемых тавараў, а тых самых растаўчан паспрабуй цяпер знайдзі...

Так што застаецца папярэдзіць пакупнікоў (магчыма, не толькі ў Кобрыне?): красоўкі «Суперстар» — далёка не супер!

БелаПАН.

«Сенніца» запрашае на юбілей

МІНСКІ РАЁН (**А. Бяржынскі**). У любы выхадны Палац культуры калгаса імя Гастэлы не пустуе. А вось сёння, у суботу, тут будзе асабліва мнагалюдна. Чаму? З якой нагоды?

Пакуль што гэта, як кажуць, «маленькі сакрэт». Адно скажам: «вінаўнікам» неардынарнай урачыстасці і цікавай падзеі стане мясцовы ансамбль песні і танца «Сенніца».

Гэты творчы калектыў не такі ўжо і шматлікі — у ім 35 умелых, здольных аматараў сцэны. Але ён вядомы не толькі ва ўсёй нашай рэспубліцы, а і далёка за яе межамі. І немалая заслуга ў гэтым такіх выдатных дзеячаў мастацтва, як Яўген Бандарэнка, Людміла Кузняцова, Алег Янкоўскі. Менавіта яны ў свой час былі кіраўнікамі вясковых самадзейных артыстаў, вучылі і выхоўвалі іх.

Ну, а сёння «Сенніца» з нагоды свайго 20-гадовага юбілею выступіць у роднай Сенніцы.

● РАДЫЁПЕРАХВАТ

РАДЫЁ «СВАБОДА»

● Камандуючы войскамі СНД у Германіі генерал-палкоўнік Бурлакоў прапанаваў, каб сем'і афіцэраў, якія вяртаюцца на радзіму, размяшчаліся ў дамах немцаў, што эмігрыруюць з Расіі ў Германію. Паводле слоў Бурлакова, 10 тысяч афіцэраў, што выехалі з Германіі, не маюць жылля.

● Р. Хасбулатаў займае ўсё больш жорсткія пазіцыі, ён ужо ідзе на канфлікт не толькі з урадам Расіі, але і з Ельцыным. Назіральнікі адзначаюць, што ў крытыцы Хасбулатаў пакуль што далей Бурбуліса не заходзіць, але з набліжэннем З'езда народных дэпутатаў Расіі пазіцыя старшыні парламента будзе мяняцца. Ён патрабуе вылучэння новай фігуры прэм'ер-міністра праз Вярхоўны Савет, сумняваецца ў правільнасці стратэгіі эканамічных рэформ. Жаданне Хасбулатава бачыць сябе вядучым палітыкам Расіі набыло канцэптуальную яснасць. Яго апаненты лічаць старшыню самым каварным палітыкам Расіі, які хоча скінуць Ельцына. Кансерватыўная большасць з'езда можа падтрымаць Хасбулатава ў яго прапанове пазбавіць Прэзідэнта надзвычайных паўнамоцтваў. Такім чынам Ельцын страціць магчымасць фарміраваць урад. А значыць, можа стаць рэальнай адстаўка ўрада на чале з Прэзідэнтам.

«ГОЛАС АМЕРЫКІ»

● Прэзідэнт Буш неаднаразова ўказваў, што ў ЗША няма ніякіх прэтэнзій да народа і арміі Ірака. Але яны, іракцы, заслугоўваюць лепшых кіраўнікоў, якія здолелі б прывесці краіну да плюралізму і міру.

● Л. Краўчук лічыць, што вывад і знішчэнне ядзернай зброі ў былых савецкіх рэспубліках павінны быць пастаўлены пад міжнародны кантроль.

● Армянскія баевікі паведамляюць аб сваіх новых поспехах у барацьбе за Нагорны Карабах. У той жа час лідэр Народнага фронта Азербайджана адмовіўся пачаць мірныя перагаворы.

● Мэр Масквы Папоў, які дазволіў дэманстрацыю на Манежнай плошчы, папярэдзіў аб недапушчэнні мітынгу ў Крамлі.

● Ізраіль абвяргае сцвярджэнні амерыканцаў аб тым, што ён паставіў Кітаю ракету «Пэтрыёт» ці тэхналогію яе вырабу. ЗША непакоіць, што кітайцы могуць прыняць контрмеры, распрацаваць сістэму, якая зрабіла б «Пэтрыёт» неэфектыўнай зброяй. А потым прадаваць за велізарныя грошы гэтыя сістэмы Сірыі і Ірану.

● Эфектыўнай у барацьбе са злачыннасцю паказала сябе ў Нью-Йорку служба транспартнай паліцыі метрапалітэна, якую назвалі «падсадныя качкі». «Качкі», а гэта пераапранутыя паліцэйскія пад выглядам добра падвыпіўшага багатага бізнесмена, правінцыяла ці даверлівай студэнткі ў міні-спадніцы, з'яўляюцца ў крыміногенных зонах «падземкі» і прываблiваюць ахвотнікаў лёгкай нажывы. Дзякуючы «качкам» абстаноўка ў метро стала больш бяспечнай. Злачынцы, баючыся натрапіць на паліцэйскага, значна менш нападаюць на пасажыраў.

● РАДЫЁПЕРАХВАТ

ЗАМЕЖЖА

ПЯЦЬ ГАДОЎ НА ДРЭВЕ

45-гадовы жыхар Нігерыі, які пяць гадоў правёў на дрэве, два тыдні назад нечакана злез з яго і знік у невядомым напрамку, — паведаміла нігерыйскае агенцтва НАН.

Мішэль Дылама з размешчанай у цэнтральнай Нігерыі вёскі Мвэлі, — муж дзвюх жанчын і бацька дзевяцярых дзяцей, — узлез на дрэва ў 1987 годзе і да апошняга часу ўпарта адмаўляўся пакідаць гэту сваю новую сядзібу. Апускаўся толькі на ніжнія галіны па ежу, якую яму прыносілі жонкі. Дарэчы, абедзве жанчыны абавязаліся не разводзіцца з ім.

Для жыхароў Мвэлі паводзіны аднавяскоўца заставаліся таямніцай. Мясцовы шаман расцэньваў іх як праяву псіхічнай нераўнавагі.

Побыт на дрэве Дылама пераносіў стойка, упаўшы з яго толькі адзін раз. Ужо некалькі дзён зніклага з дрэва шукае ўся вёска.

(«Газэта выборча»).

А ПРЫНЦ БЫЎ ГОЛЫ...

Нядаўна газета «Сан» учыніла скандал, увесь яе 3,6-мільённы тыраж быў раскуплены імгненна. Сенсацыю зрабіла апублікаваная на дзвюх палосах фатаграфія англійскага прынца Эндру — ва ўвесь рост і ў чым маці нарадзіла. Праўда, самае інтымнае месца прынц прыкрываў... каронай.

Вядома, што здымак зроблены ў Канадзе, калі Эндру з сябрамі падарожнічаў летам 1983 года па рацэ Петва. У падарожжы ўдзельнічалі толькі юнакі, яны часта купаліся голыя. Напэўна, нехта з іх і сфатаграфаваў прынца. Пачакаўшы восем гадоў, прапанаваў здымак лонданскай газеце. «Сан» выклала за яго 50 тысяч долараў.

Прынцу Эндру, другому сыну каралевы Лізаветы ІІ, цяпер 31 год.

Ён жанаты на арыстакратцы Сары Фергюсан. Але да жаніцьбы Эндру часта бачылі ў кампаніях актрыс і манекеншчыц. За ім гуртам хадзілі фотарэпарцёры, спадзеючыся на сенсацыю. А яна, аказваецца, ўжо была гатова і проста чакала свайго часу.

У СПІС МІЛЬЯНЕРАЎ — НЕЧАКАНА

НЬЮ-ЙОРК. У спіс амерыканскіх мільянераў нечакана для самога сябе трапіў спецыяліст па каштоўных паперах з фірмы «Дайва сек'юрытыз оф Амерыка» Бэры Берклі. Паводле рашэння арбітражу Нацыянальнай асацыяцыі дылераў каштоўных папер, яму выпісаны чэк на суму 1,7 мільёна долараў. Шлях да багацця для гэтага менеджэра, які займаў раней высокую пасаду ў сістэме брокерскай фірмы «Пейн уэбер», пачаўся з таго, што яго звольнілі з работы. Ледзь за ім зачыніліся дзверы кампаніі, як яе ўладальнікі сталі тлумачыць супрацоўнікам, што Берклі звольнілі за тое, што ён «дрэнна працаваў і часта прагульваў». Хоць, як паведаміла агенцтва дзелавых навін «Блумберг бізнес ньюз», сапраўднай прычынай звальнення было тое, што гэты спецыяліст прапаноўваў памяняць некаторыя парадкі, што існавалі ў аддзеле, у якім ён працаваў. Дрэнная слава доўга не давала Берклі магчымасці зноў уладкавацца на работу на пасаду, якая адпавядала б яго кваліфікацыі, і тады ён звярнуўся ў прафесіянальную асацыяцыю са скаргай на былога работадаўцу. Разабраўшыся ў гэтай справе, яна абавязала фірму «Пейн уэбер» кампенсаваць маральны і матэрыяльны ўрон, нанесены спецыялісту «распаўсюджваннем паклёпу». Кампанія не стала аспрэчваць вердыкт.

ХУТКА БУДЗЕМ ЖЫЦЬ, СПЯВАЮЧЫ... КІТАЙСКІЯ ПЕСНІ

ПЕКІН. Буйнейшыя ў Кітаі 12 універмагаў Пекіна, Цяньцзіня, Шанхая, рада правінцый і аўтаномных раёнаў краіны маюць намер адкрыць у рэспубліках СНД свае філіялы, ствараць сумесныя прадпрыемствы і набываць нерухомасць, паведамляе пекінская газета «Сіньсі жыбао».

Шанцы буйных універмагаў, якія сабраліся «ў паход» на СНД, значна перакрываюць рызыку, звязаную з асваеннем гэтага рынку, адзначае газета.

Магазіны, якія плануюць заняцца бізнесам у СНД, стануць «вокнамі» для рэкламы прадукцыі кітайскіх прадпрыемстваў, лічыць «Сіньсі жыбао». 12 універмагаў будуць пастаўляць у СНД дэфіцытныя тавары, заробленыя рублі ўкладваць у мясцовы рынак нерухомасці, а затым, як піша газета, «звіўшы гняздо і заманіўшы туды птушку», выручаную валюту пераводзіць назад у Кітай. Гэтыя планы прыцягнулі ўвагу многіх кітайскіх прадпрыемстваў, якія выказалі жаданне набыць акцыі ствараемых у СНД магазінаў.

ЗНОЎ НА ПОЛЮС І ЗНОЎ — НА ЛЫЖАХ

АТАВА. Да Паўночнага полюса накіравалася унікальная экспедыцыя, удзельнікі якой хочуць даказаць, што на «вяршыню» зямнога шара можна дабрацца на лыжах без пабочнай дапамогі, як гэта зрабіў амерыканскі даследчык Гордан Піры ў 1909 годзе. У саставе новай экспедыцыі — канадскі палярнік Рычард Уэбер, разанскі ўрач Міхаіл Малахаў і амерыканец Роберт Мэнтэл. Яны павінны прайсці на лыжах прыкладна 2.500 кіламетраў, прычым кожны з іх будзе цягнуць сані з прадуктамі харчавання і неабходнай амуніцыяй. Падарожнікі ўзялі старт у суботу з поўначы канадскага вострава Элсмір (на захад ад Грэнландыі). Яны спадзяюцца дасягнуць Паўночнага полюса паміж 7 і 12 мая.

ПАЗІРУЮЦЬ... КАРАЛЕВЫ

ЛОНДАН. Каралева Вялікабрытаніі Лізавета ІІ на працягу амаль дзвюх гадзін пазіравала для двух мастакоў-мініяцюрыстаў з Санкт-Пецярбурга Леаніда Эфроса і Аляксея Максімава. Як паведамляе газета «Таймс», размова ідзе пра першы партрэт брытанскай каралевы, які выконваецца па спецзаказу Крамля. Паводле сведчання саміх мастакоў, партрэт каралевы Лізаветы ІІ будзе закончаны ў бліжэйшыя 3—4 месяцы.

Паводле звестак «Таймс», на наступным тыдні мастакам згадзілася пазіраваць і прынцэса Ганна. У іх планы ўваходзіць таксама напісанне партрэтаў караля Іспаніі Хуана Карласа і каралевы Нідэрландаў Беатрыкс.

УСЯКАЯ ЎСЯЧЫНА

Прыкладна 5—10 працэнтаў амерыканскіх дзяцей пакутуюць ад дыслексіі — хаатычнага чытання, якое выклікае ў людзей звычку мяняць літары месцамі, а таксама бачыць ці пісаць іх наадварот. Назіранне за групай школьнікаў са штата Канектыкут паказала, што гэты стан звычайна слабее ці знікае праз некалькі гадоў. Толькі адзін з трох дзяцей з дыягназам дыслексіі ў першым класе мае яго ў трэцім і толькі адзін з шасці — у шостым. Аднак невялікая колькасць дзяцей, у якіх не праявілася ніякіх прыкмет, выяўляюць іх у пятым ці шостым класе.

Усялякая сялянская праца пачэсная, калі яна патрэбная і прафесіянальная. Напрыклад, у многіх раёнах кантона Грызон у Швейцарыі з адной фермы на другую качуюць брыгады прафесіянальных забойшчыкаў жывёлы.

Гэта значыць, існуе рэальнае раздзяленне працы. Іх работа якраз і адлюстравана на здымку. Дарэчы, сям'я фермера зможа цэлы год карміцца мясам, каўбасамі і сасіскамі, атрыманымі ад гадавога кныра.

АЎСТРАЛІЙЦЫ НА НЯДЗЕЛЬНІКУ

КАНБЕРА. Напэўна, самую вялікую ўборку ў свеце правялі ў мінулую нядзелю аўстралійцы. Сотні тысяч дарослых і дзяцей прынялі ўдзел у ачышчэнні больш 500 гарадоў краіны і іх наваколля ад смецця.

Аўстралія можа ганарыцца чысцінёй сваіх гарадоў, хоць смеццеўборачных машын амаль не відаць. Сакрэт просты — аўстралійцы любяць свае дамы, гарады, месцы адпачынку і не забруджваюць іх. Нават на міжгародняй шашы вадзіцель не выкіне з машыны акурак на дарогу.

Дзень чысціні гарадоў праводзіцца ў Аўстраліі ў трэці раз. Яго ініцыятарам быў будаўнік з Сіднея Айэн Кіернан, які здзейсніў некалькі гадоў назад адзіночнае кругасветнае падарожжа на гоначнай яхце. У час плавання ў 27 тысяч міль ён здзівіўся, наколькі забруджаны вялізныя прасторы акіянаў.

По матэрыялах інфармацыйных агенцтваў і друку.

КРЫМІНАЛЬНАЯ ХРОНІКА

НЕ МЕЛА БАБА КЛОПАТУ...

БАРЫСАЎ (С. Букаціч). На жывёльным рынку горада невядомыя махляры жорстка пакаралі за даверлівасць састарэлых мужа і жонку з адной аддаленай вёскі, якія прадавалі тут парася. Пад'ехаўшыя на «Жыгулях» пакупнікі адразу згадзіліся купіць увесь прыплод і выкласці за кожнага з сямі гадаванцаў па тысячы рублёў. Узрадаваныя такім паваротам справы, дзед з бабай спачатку не заўважылі, што ім уручылі выйшаўшыя з абарачэння сторублёвыя купюры. А калі схамянуліся, зладзеяў і след прастыў.

ПРЫЙШЛА ГАДАЛКА Ў КАФЭ

ГОМЕЛЬ (**У. Пернікаў**). Нестабільнасць у жыцці нярэдка прымушае людзей звяртацца да рознага роду астролагаў і гадалак. Тыя, іншы раз, столькі «локшыны» навешваюць чалавеку на вушы, што той забывае пра ўсё на свеце.

Менавіта такое адбылося ў кафэ «Бульбянікі», што па вуліцы Савецкай. Намеснік загадчыка Ала Котава і загадчыца вытворчасці Таццяна Лялюхова захацелі даведацца пра лёс іх арганізацыі ва ўмовах рыначнай эканомікі і свой асабісты ў гэты перыяд. Сімпатычная цыганка, якая зайшла ў кафэ і назвалася Людмілай Мікалаеўнай, як кажуць, нагаварыла ім сорак бочак арыштантаў. Усхваляваныя жанчыны так уважліва слухалі яе, што не заўважылі, як развіталіся з залатым шлюбным пярсцёнкам, завушніцамі, двума ланцужкамі з крыжыкамі і 25 тысячамі рублёў.

НЕ ПІЦЕ, МУЖЫКІ, ГАРЭЛКУ...

ГОМЕЛЬСКАЯ ВОБЛАСЦЬ (У. Пернікаў). Што толькі не выкіне ў добрым падпітку чалавек са сваімі роднымі ці блізкімі? Аб гэтым міжволі задумваешся, калі становяцца вядомымі вось такія факты. Жыхар вёскі Верасніца Жыткавіцкага раёна, трактарыст калгаса «1 Мая» Я. Бужынскі ў час сваркі з жонкай так усхадзіўся, што пасек сякерай усю маёмасць, нажытую за шмат гадоў.

А нідзе не працуючы лайдак са Жлобіна Г. Быкаў так разлаваўся на сваю сужыцельку Н., што пусціў «чырвонага пеўня» пад страху яе хаты. Дом, абкладзены цэглай, згарэў.

Трагічна закончылася рэўнасць шафёра Брагінскай аўтабазы Ш. Сваёй жонцы, якая сканала ў бальніцы, ён нанёс нажом шмат раненняў, а сабе перарэзаў вены.

«Туалетную паперу — стопрацэнтным інвалідам!»

БРЭСТ. Чарговую «порцыю» знявагі атрымалі мясцовыя ветэраны Вялікай Айчыннай вайны. З новага года брэсцкі ЦУМ прадае закатачныя накрыўкі і туалетную паперу толькі інвалідам вайны першай і другой груп. Тыя з удзельнікаў вайны, хто атрымаў інваліднасць з-за хваробы пасля заканчэння ваенных падзей, са спісаў ільготнікаў рашуча выкраслены.

БелаПАН.

СОВЕТСКАЯ БЕЛОРУССИЯ — СЁННЯ Ў НУМАРЫ

Зварот В. Кебіча да ўдзельнікаў нарады міністраў унутраных спраў незалежных дзяржаў.

Пастанова Савета Міністраў рэспублікі аб унясенні змяненняў у камандзіровачныя расходы.

«Пагоня».

«Абзац» і «60 секунд».

Цярністы шлях да рынку. **«Задачка на складанне і вылічэнне».**

Вострым пяром. **«Выдавецкі сверб».**

Камандзіроўка ў невядомае. **«Побач з Д'яблам».**

Аматарам дэтэктыва. **«Агата ў Беларусі».**

Па вашай просьбе. **«З мытных правіл».** Тлумачэнне дае намеснік старшыні Дзяржаўнага мытнага камітэта РБ П. Крэчка.

ХОЧАЦЕ — ВЕРЦЕ, ХОЧАЦЕ — ПРАВЕРЦЕ

Непальскі гараскоп

З КАТМАНДУ спецыяльна для «Звязды» перадае кар. ІТАР — ТАСС Сяргей БУЛАНЦАЎ.

КАЗЯРОГ, поўны энтузіязму, вырашыць складаныя задачы. Вы далёка апярэдзіце рабочы графік. Бізнесмену не рэкамендуецца ўступаць у новыя абавязацельствы, якія патрабуюць вялікіх капіталаўкладанняў. Жанчыны, пастарайцеся быць абаяльнымі 18 сакавіка.

ВАДАЛЕЯ планеты працягваюць выпрабоўваць цяжкасцямі. Будзе шмат дадатковай работы без належнай кампенсацыі. Вашы намаганні прынясуць толькі палавіну чакаемага. Важная інфармацыя пойдзе да канкурэнта. Касір і пажарны, падвойце пільнасць. Жанчыны-Вадалеі праявяць прыхільнасць да сваіх даўніх паклоннікаў.

РЫБАМ дамашнія праблемы не дазволяць ушчыльную заняцца службовымі справамі. Добра, калі вы зможаце абаперціся на надзейнага калегу. Не выключаецца перавод на больш адказную работу. Сямейныя непаладкі будуць пераадолены. Закаханыя паклянуцца ў вернасці на ўсё жыццё.

АВЕНА астролаг папярэджвае: 17 і 22 сакавіка на вас можа абрушыцца гнеў планет. Захоўвайце цвярозы розум, трымайце службовыя сакрэты далей ад цікаўных вачэй. Агледзьцеся навокал: ці не наспявае супраць вас змова? Спакой, ніякай панікі.

ЦЯЛЬЦА празмерны аптымізм таго і глядзі давядзе да бяды. Вы ўзвалілі на сябе непасільную ношу і дарэмна спадзеяцеся перакласці яе на чужыя плечы. Толькі вы за ўсё ў адказе. Дамашнія праблемы вырашацца. Маладая маці народзіць, хутчэй за ўсё, дзяўчынку.

БЛІЗНЯТЫ заслужаць прыхільнасць бюракратычных структур: будзе атрыманы доўгачаканы дазвол або ліцэнзія. Знойдзеце адданага сябра з імем, якое пачынаецца з літары «Б» або «Г». Дзяўчаты атрымаюць каштоўныя падарункі.

РАКУ трэба памятаць, што слова — серабро, а маўчанне — золата. Нікога не пасвячайце ў свае планы, інакш яны рухнуць, як картачны дамок. Паспяшайцеся на дапамогу таму, хто ў бядзе, нават рызыкуючы зламаць сабе шыю: вам за ўсё адплаціцца.

ЛЕЎ рызыкуе 18 сакавіка падарвацца на міне некалі пасаромленага ім апанента. У астатнім справы не такія ўжо дрэнныя: нейкі канфлікт вырашыцца на вашу карысць, атрымаеце забланіраваныя грошы. Вас паспрабуюць пасварыць з любімым чалавекам. Не верце плёткам.

ДЗЕВЕ астролаг не раіць брацца за новую работу. Пастарайцеся і яе, і важную дзелавую сустрэчу перанесці на потым, бо вы можаце нарабіць памылак. Абавязкова наведайце бацькоў. Нядаўні раман закончыцца бясхмарнай разлукай.

ШАЛІ маюць шанц мець поспех, калі на працягу тыдня ў адзенні будзе нешта жоўтае. Знойдзеце скрытыя рэсурсы і пераадолееце цяжкія абставіны. Вы будзеце поўныя энергіі. Разбітае сэрца перастане балець 20 сакавіка.

СКАРПІЁН яўна ў фаворы ў планет. Вам пашанцуе і ў бізнесе, і на службе, і ў латарэі, і на бягах. 20 і 21 сакавіка — асабліва спрыяльныя дні. Вы будзеце пастаянна ў цэнтры ўвагі, што выкліча некаторую рэўнасць любімага чалавека.

СТРАЛЬЦУ наступны тыдзень абяцае важныя перамены, якія датычаць кар'еры. Новы кантракт прынясе хуткі даход, але не гуляйце двойчы ў адну і тую ж гульню. Міжнародны гандаль абернецца суцэльнымі стратамі. Закаханыя зноў разыдуцца, але нарэшце зразумеюць: адзін без аднаго — усё роўна што без паветра.

Праграма тэлеперадач

ТЭЛЕБАЧАННЕ

14 сакавіка

Беларускае тэлебачанне

13.15. Белыя і чорныя. Шашачны клуб.
13.45. Дыялог. Якая судовая ўлада нам патрэбна?
14.35. Хакей. «Дынама» (Мінск) — «Сокал» (Кіеў).
15.15. Да 100-годдзя з дня нараджэння Р. Р. Шырмы. «Песня — душа народа», канцэрт, прысвечаны юбілею Р. Р. Шырмы.
17.15. Голас. Частка 1-я «Пасланне нашчадкам».
17.40. Ансамбль «Мадрыгал».
18.15. Голас. Частка 2-я «Пра тое, што было».
19.00. Панарама.
19.25. Інтэрв'ю міністра сацыяльнага забеспячэння Рэспублікі Беларусь Т. Ф. Крутаўцовай.
19.55. «А гармонік грае, грае...»
20.25. Калыханка.
20.45. Тэлебіржа.
21.00. Крок. «Help!» («Дапамажыце!»). Рок-канцэрт. Частка 3-я.
21.55. «Віла «Архідэя». Маст. фільм.
23.25. НІКа.

I канал. Астанкіна

11.10. «ЭХ».
11.25. Кніжны двор.
12.15. «Дапамажы сабе сам».
13.00. Тэлегульня «Ключы ад форта Бояр».
14.00. Навіны (з сурдаперакладам).
14.25. «Прынцэса-паўлін». Маст. фільм (Кітай).
16.05. Каханне з першага позірку.
16.45. Н. Паганіні. «Венецыянскі карнавал».
16.55. «Чырвоны квадрат».
17.35. У свеце жывёл.
18.20. «Пчала Мая».
18.45. «Восем дзевак — адзін я». Аўтарская праграма Э. Разанава.
19.45. Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны.
20.35. Маст. фільм «Другая жонка» (Венгрыя — Францыя).
21.50. Сінхроннае плаванне.
22.15. «Пад знакам Задыяка Рыбы». У перапынку **(23.00)** — Навіны.
0.10. «Нападзенне з цемры». Маст. фільм з серыі «Дэрык» (ФРГ).

Канал «Расія»

10.00. «Плюс адзінаццаць».
11.15. «Як жыць будзем?»
12.00. «Успаміны пра сына і пра сябе». М. Міронава.
12.30. «Лірыка» на фоне італьянскага доміка.
13.00. Весткі.
13.20. Кароткаметражны фільм «Тут».
15.10. «Забаўляльныя гульні». Йоркшырскае ТБ.
15.35. «Бурда модэн» прапануе...
16.05. «Познер і Донах'ю».
17.00. Антракт.
17.15. Мультфільм «Прыгоды Боска».
17.45. Парламенцкі веснік Расіі.
18.00. Расійская энцыклапедыя. «Грозны цар». Перадача 1-я.
19.00. Весткі.
19.20. Свята кожны дзень.
19.30. Музыка ў стылі пепсі.
20.30. Крымінальны канал.
21.25. Маскі-шоу.
22.00. Весткі.
22.25. «Прабач». Маст. фільм.

15 сакавіка

Беларускае тэлебачанне

8.30. Раніца рэспублікі.
8.40. Праграма перадач.
8.45. Фільмы-канцэрты.
9.40. «Віла «Архідэя». Маст. фільм.
11.10. Пра шахматы і шахматыстаў.
11.45. Вас выклікае Спартландыя.
12.50. «Аўтамабіль ката Леапольда». Мультфільм.
13.00. НІКа.
13.45. «Амега-спорт» прадстаўляе: кікбоксінг.
14.35. Хакей. «Дынама» (Мінск) — «Сокал» (Кіеў).
15.15. Народная адукацыя: праблемы, пошукі, здабыткі. Частка 1-я.
16.15. Весьціца.
16.30. «Фрэска». Фільм-канцэрт.
16.55. Тэлетаргі.
17.10. Народная адукацыя: праблемы, пошукі, здабыткі. Частка 2-я.
18.15. Мультфільмы «Жыла-была пчолка», «Чаму вярблюд есць калючку».
18.40. Дак. фільм.
19.00. Панарама.
19.25. Тэленарыс пра народнага ўмельца з Уздзенскага раёна П. Глебку.
19.35. Мультфільмы для дарослых.
19.55. А. Мдзівані. Сімфонія «Памяць зямлі».
20.25. Калыханка.
20.45. «Каскад».
20.55. Як ідзе рэформа?
21.05. Кінастужкі мінулых гадоў. «Чыстае неба».

I канал. Астанкіна

7.00. Рытмічная гімнастыка.
7.30. Тыраж «Спортлато».
7.50. Раным-рана.
8.30. «Вясёлка». «Падымаецца дым Рамбу Тука» (Інданезія).
8.50. Магчыма ўсё.
9.20. Ранішняя зорка.
10.10. «Францыя. Просты сакрэт бізнесу». Частка 1-я.
10.35. «Лімпапо».
11.05. Пад знакам «пі».
11.35 Тэлешоу «50×50».
12.55. Маст. фільм з серыі «Багатыя таксама плачуць» (Мексіка).
14.00. Навіны (з сурдаперакладам).
14.20. Міжнародны канал «Астанкіна» прадстаўляе: 40 мінут з панам Ландсбергісам.
15.05. Клуб падарожнікаў.
16.05. «Цырк, цырк, цырк».
16.15. Каханне з першага позірку.
16.55. Уолт Дысней прадстаўляе...
17.45. Навіны.
18.00. Тэлелоцыя.
18.10. «ТБ — Нява» прадстаўляе: «Хто з намі?»
18.30. Мультфільм «Злачынства лорда Артура Сэвіла».
18.40. Маст. фільм «Грэх ліцадзейства».
21.00. Вынікі.
21.45. Тэатр моды Вячаслава Зайцава.
22.45. Мультфільмы для дарослых.
23.00. Навіны.
23.25. «Парадыз-кактэйль».
0.25. «Джазмен». Маст. фільм.

Канал «Расія»

10.15. «Суперкніга». Мультфільм. 4-я серыя.
10.40. Аты-баты...
11.10. Праграма 03.
11.40. Мастацкая гімнастыка.
13.00. Весткі.
13.20. Канцэрт да 85-годдзя Р. Гербека, саліста Марыінскага тэатра.
14.00. «Гэта цудоўнае жыццё» Маст. фільм (ЗША).
16.10. «Вінілавыя джунглі». Музычна-інфармацыйная праграма.
16.55. Чэмпіянат свету сярод прафесіяналаў НБА.
17.55. «Грозны цар». Перадача 2-я.
19.00. Весткі.
19.20. Свята кожны дзень.
19.30. «Магі» (Францыя). Фільм 2-гі. «Жажо-прафесар».
20.00. Джаз у старых рытмах.
20.35. Тварам да Расіі.
20.55. Прэзентацыя «Независимой газеты».
22.00. Весткі.
22.20. Спартыўная карусель.
22.30. Працяг прэзентацыі «Независимой газеты».

16 сакавіка, ПАНЯДЗЕЛАК

Беларускае тэлебачанне

16.30. Музыка і спевы, 8-ы клас.
17.00. «Даверлівы дракон», «Карпуша», «Раз'юшаны Бамбр». Мультфільмы.
17.30. «Айгуль». Фільм-канцэрт.
18.00. Дак фільмы.
19.00. Панарама.
19.25. Абласныя навіны (Брэст).
19.35. Наш каментарый. «Вы нам пісалі...»
19.45. Чарнобыль: праблемы і вырашэнні.
20.05. «Цудоўныя людзі... з Гілдфарда». Музычны нарыс аб культурных сувязях Беларусі і Вялікабрытаніі.
20.25. Калыханка.
20.45. Ліра. Частка 1-я.
21.35. Спартыўны тэлекур'ер.
21.55. Ліра. Частка 2-я.
22.35. НІКа.
22.50. «Жыццё па ліміту». Маст. фільм.

I канал. Астанкіна

5.00. Раніца.
7.35. Мультфільмы «У краіне вясёлага дзяцінства». «Замочак з сакрэтам».
8.25. Тэатр моды Вячаслава Зайцава.
9.25. Маст. фільм «Сто вёрстаў па рацэ».
10.30. Навукова - папулярны фільм «Астраханскія берагі».
11.00. Навіны (з сурдаперакладам).
13.15. Тэлемікст.
14.00. Навіны.
14.25. Гэта было... было...
14.45. «Не бойся, я з табой». Маст. фільм. 1-я серыя.
15.55. Спявае Зуфар Хайрутдзінаў.
16.10. «Свята непаслухмянасці». Мультфільм.
17.00. Навіны.
17.25. Футбольны агляд.
17.55. «Прагны багач». Мультфільм.
18.00. «НЭП».
18.40. Маст. фільм «Сто вёрстаў па рацэ».
19.45. Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны.
20.40. «Новая студыя» прадстаўляе... У перапынку **(23.00)** — Навіны.
24.00. «Прывітанне з цёплых краін». Музычная праграма.

Канал «Расія»

7.00. Весткі.
7.20. Час дзелавых людзей.
8.20. Італьянская мова.
8.50. Вольны час. «Калекцыянер».
9.05. Гутаркі аб рускай культуры.
9.55. «Рэйс з грузам 200». Каментарый У. Цветава.
10.35. «Бурда модэн» прапануе...
11.05. Крымінальны канал. «Зусім сакрэтна».
12.00. Адзін на адзін пры сведках. Група «Любэ».
12.40. «Як справы, аграрэформа?»
13.00—13.20. Весткі.
15.00. Дзіцячая гадзіна (з урокам нямецкай мовы).
16.00. Антракт.
16.15. Студыя «Цяжкі ўзрост». «Арт-зона».
16.45. Т. Ін. Ка.
17.00. Вольны час. «Дамашні клуб».
17.15. «Пінгвіняня». Мультфільм.
17.25. Наш сад.
17.55. Бізнес і палітыка. Аб тым, што перашкаджае грамадству стаць багатым.
19.00. Весткі.
19.20. Свята кожны дзень.
19.30. «Уцёкі» (паводле аповесці Л. Пандура «Датчанін Ферн»). Частка 1-я.
20.55. Пятае кола.
22.00. Весткі.
22.20. Пятае кола. Працяг.
23.05. Мастацкая гімнастыка. Міжнародны турнір «Кубак Дзяругінай».

17 сакавіка, АЎТОРАК

Беларускае тэлебачанне

8.30. Раніца рэспублікі.
8.45. «Вясёлкавае шкло». Кінанарыс.
9.00. Музыка і спевы. 8-ы клас.
9.30. «Жыццё па ліміту». Маст. фільм.
10.40. «Паўночныя званы». Фільм-канцэрт.
11.10. «Ад і да». Тэлетаргі.
15.25. «Людзі на балоце. Палеская хроніка». 5-я серыя «Сумёты на дарогах».
16.35. Беларуская літаратура. 11-ы клас.
17.15. «Пяюць сярэбраныя трубы». Фільм-канцэрт.
17.35. «Лясныя казкі», «Капрызы Мурад». Мультфільмы.
18.00. Дак. фільм «Пасадзі дрэва».
18.25. Іншае вымярэнне. Мастак Віктар Фралоў.
19.00. Панарама.
19.25. Абласныя навіны (Віцебск).
19.35. Наш каментарый. «Гора без розуму».
19.40. Падвядзенне вынікаў першага этапу рэспубліканскага конкурсу фермераў. У перапынку **(20.25)** — Калыханка.
21.00. Тэлебіржа.
21.15. Мультфільмы для дарослых.
21.30. Музычная праграма з удзелам народнага клуба «Субяседнік».
22.00. На сесіі Вярхоўнага Савета Беларусі.
23.30. НІКа.

I канал. Астанкіна.

5.00. Раніца.
7.35. Мультфільмы «Як тугу адолелі», «Карусельны леў».
8.05. «Грэх ліцадзейства». Маст. фільм.
10.30. Футбольны агляд.
11.00. Навіны (з сурдаперакладам).
11.20. Рытмічная гімнастыка.
11.50. Фермата.
12.20. Дак. фільм «Я ў фермеры пайшоў бы».
12.40. Кубанскае вяселле.
13.15. Мультфільм.
13.30. Гандлёвы рад.
13.45. Вам гэта трэба?
14.00. Навіны.
14.25. «За актыўнае даўгалецце».
14.40. «Не бойся, я з табой». Маст. фільм. 2-я серыя.
16.00. «Пра Веру і Анфісу». Мультфільм.
16.10. Дзіцячы музычны клуб.
16.55. «Шмат галасоў — адзін свет». «Бенг-бенг» (Ірландыя).
17.00. Навіны.
17.25. «Заечая лазнечка». Мультфільм.
17.35. Усе любяць цырк.
18.20. Хакей. Чэмпіянат СНД. У перапынку — Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны.
20.40. Маст. фільм «Лэдзі Макбет Мцэнскага павета».
22.00. Фермата.
22.30. Вячэрні альбом. Паэзія П. Васільева.
23.00. Навіны.
23.25. Тэлешоў «50×50».

Канал «Расія»

7.00. Весткі.
7.20. Французская мова. 1-ы год навучання.
7.50. Вольны час. «Пад знакам рыбы».
8.05. Французская мова. 2-гі год навучання.
8.35. Дзіцячая гадзіна (з урокам нямецкай мовы).
9.35. Пятае кола.
11.20. «Для вас спявае Міхаіл Навахіжын».
11.45. «Свята Нептуна». Маст. фільм.
12.40. Сялянскае пытанне. «Ад Масленіцы да Вялікага посту».
13.00. Весткі.
15.00. Тэлебіржа.
15.30. Восень жыцця.
15.45. Тэрмінал.
16.15. Трансрасэфір. «Катанга — паўночная экзотыка».
16.40. Т. Ін. Ка.
16.55. Міжнародны фестываль лацінаамерыканскай музыкі.
17.25. Вольны час. «Птушкі побач з намі».
17.40. Парламенцкі веснік Расіі.
17.55. Расія і свет.
18.25. Пецярбургскі міф. «Я ішоў да цябе...»
19.00. Весткі.
19.20. Свята кожны дзень.
19.30. «Уцёкі». Частка 2-я.
20.30. «Хросны бацька». Погляд знутры». Дак. фільм.
22.00. Весткі.
22.25. «Прысвячаецца дырыжору» (памяці Кірыла Кандрашына).

18 сакавіка, СЕРАДА

Беларускае тэлебачанне

8.30. Раніца рэспублікі.
8.45. Кінанарыс.
9.00. Беларуская літаратура. 11-ы клас.
9.40. Ліра.
16.05. «Людзі на балоце. Палеская хроніка». 6-я серыя «Калядныя маразы».
17.15. «Полацкі сшытак». Беларуская старажытная музыка.
17.35. Дак. фільм «Свабода — ваша існасць» (ФРГ). 1-я серыя.
19.00. Панарама.
19.25. Абласныя навіны (Гомель).
19.35. Наш каментарый. «А ў Кіеве — дзядзька...»
19.40. Роднае слова.
20.25. Калыханка.
20.45. Гандаль-дайджэст.
21.00. «Трэці анёл затрубіў...» Фільм-прытча.
21.25. Творы Чайкоўскага і Рахманінава спявае А. Саўчанка.
21.50. Мультфільм для дарослых «Дамавікі, ці Сон у летнюю ноч».
22.00. На сесіі Вярхоўнага Савета Беларусі.
23.30. НІКа.

I канал. Астанкіна

5.00. Раніца.
7.35. Мультфільмы.
8.05. Маст. фільм «ЭСД» (Польшча).
9.40. Хакей. Чэмпіянат СНД. Паўфінал.
11.00. Навіны (з сурдаперакладам).
11.20. Пад знакам «пі».
11.50. Як дабіцца поспеху.
12.05. Дак. фільм «Горад Казань вельмі моцны».
12.40. Свет грошай Адама Сміта.
13.15. Тэлемікст.
14.00. Навіны.
14.25. Сёння і тады.
14.55. «Даліна продкаў». Маст. фільм.
16.00. Фільм — дзецям. «Васьміногі з другога паверха». 2-я серыя.
17.00. Навіны.
17.20. Ступень да Парнаса.
17.40. Максіма.
18.10. Маст. фільм «ЭСД» (Польшча).
19.45. Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны.
20.35. Па той бок рампы. Барыс Андрэеў.
21.35. «Гары, гары, мая зорка».
22.25. Канцэрт.
23.00. Навіны.
23.25. Кікбоксінг.

Канал «Расія»

7.00. Весткі.
7.20. Нямецкая мова. 1-ы год навучання.
7.50. Вольны час. «Дай лапу, сябар!»
8.05. Нямецкая мова. 2-гі год навучання.
8.35. Праграма 03.
9.05. Палітаддзел.
9.45. «Верабейка». Мультфільм.
9.55. Канцэрт да 85-годдзя Р. Гербека.
10.25. «Уцёкі» (паводле аповесці Л. Пандура «Датчанін Ферн»).
12.40. Сялянскае пытанне. «Агароднінныя пакуты».
13.00. Весткі.
15.00. Дзіцячая гадзіна (з урокам англійскай мовы).
16.00. Ключ да сусветнага рынку.
16.30. Прызнанне ў каханні.
16.45. Т. Ін. Ка.
17.00. Тэлеагляд «Далёкі Усход».
17.45. Вольны час. «Дамашні клуб».
18.00. Крымінальныя весткі.
18.15. «Голас Азіі». Міжнародны конкурс.
18.40. Эканом.
19.00. Весткі.
19.20. Свята кожны дзень.
19.30. «Няма такой партыі». У перадачы ўдзельнічаюць Ю. Манаенкаў, К. Лубенчанка, Ю. Бурдзін.
20.25. Тварам да Расіі.
20.40. М. Мітуа. «Акампаніятар». Тэлеспектакль.
21.05. На сесіі ВС Расіі.
21.40. Футбол. Кубак еўрапейскіх чэмпіёнаў. «Барселона» (Іспанія) — «Дынама» (Кіеў). Трансляцыя з Барселоны. У перапынку — Весткі.
23.35. Адзін на адзін пры сведках. Маша Распуціна.

19 сакавіка, ЧАЦВЕР

Беларускае тэлебачанне

8.30. Раніца рэспублікі.
8.45. «Анёл-ахоўнік». Маст. фільм.
15.20. «Людзі на балоце. Палеская хроніка». 7-я серыя «Дні надзей».
16.25. Выяўленчае мастацтва. 7-ы клас.
16.55. Для школьнікаў. Арыенцір.
17.40. «Свабода — ваша існасць» (ФРГ). 2-я серыя.
19.00. Панарама.
19.25. Абласныя навіны (Гродна).
19.35. Зачытайце маё пісьмо...
19.40. Прафсаюзы: праблемы, каментарыі.
20.00. Вакальныя творы Анатоля Багатырова.
20.25. Калыханка.
20.45. Тыдзень беларускага ўрада.
21.00. Творчае маладзёжнае аб'яднанне «Крок» прадстаўляе...
21.15. «Тэатральныя гісторыі». Маст. фільм.
22.00. На сесіі Вярхоўнага Савета Беларусі.
23.30. НІКа.

I канал. Астанкіна

5.00. Раніца.
7.35. «Бачо едзе да бабулі», «Дзяўчынка і Залатагрывы». Мультфільмы.
8.00. «Васьміногі з другога паверха». 2-я серыя.
9.00. Дак. фільм «Не забудзе мяне мой сад».
9.40. Па той бок рампы. Барыс Андрэеў.
10.40. Іграе Л. Уласенка (фартэпіяна).
11.00. Навіны (з сурдаперакладам).
11.25. Ступені.
12.05. У свеце жывёл (з сурдаперакладам).
12.50. Іграе Дзяржаўны духавы аркестр Расіі.
13.15. Тэлемікст.
14.00. Навіны.
14.25. Падарунак меламану.
14.55. «Адна нядзеля». Маст. фільм.
16.00. Дзіцячая гадзіна. «Кукурык і кампанія» (Кіеў).
17.00. Навіны.
17.20. Тхэквандо. Матч СНД — Англія — Карэя.
17.35. ...Да 16 і старэйшым.
18.20. Хакей. Чэмпіянат СНД. Паўфінал. У перапынку — «Добрай ночы, малышы!»
20.00. Навіны.
20.40. Тэма.
21.25. Рэйсам 007. «Руская тайна карэйскага «Боінга-747».
21.45. «Запрашэнне да музыкі».
23.00. Навіны.
23.25. «Дамашняя музыка». Маст. фільм з серыі «Дэрык» (Германія).

Канал «Расія»

7.20. Іспанская мова. 1-ы год навучання.
7.50. Вольны час. «Увага, здымаю!»
8.05. Іспанская мова. 2-гі год навучання.
8.35. Дзіцячая гадзіна (з урокам англійскай мовы).
9.35. Футбол. Кубак еўрапейскіх чэмпіёнаў. «Барселона» (Іспанія) — «Дынама» (Кіеў).
11.15. «Прабач». Маст. фільм.
12.40. «Парады пчалярам».
13.00. Весткі.
15.00. ТэлеЭКА.
15.30. «Свята».
16.00. Адкрыты свет.
16.45. Т. Ін. Ка.
17.00. Чэмпіянат свету і Кубак свету па біятлону.
17.55. Парламенцкі веснік.
18.10. Абмяркоўваем праект Канстытуцыі Расіі.
19.00. Весткі.
19.20. Свята кожны дзень.
19.30. Спецыяльны камерцыйны веснік.
19.40. Сны пра Ізраіль. «Мы — ізраільцяне». Фільм 3-ці.
20.20. На сесіі ВС Расійскай Федэрацыі.
20.55. Пятае кола.
22.00. Весткі.
22.25. Пятае кола. Працяг.
23.10. «Месца сустрэчы — Зазyркалле». Забаўляльная праграма.

20 сакавіка, ПЯТНІЦА

Беларускае тэлебачанне

8.30. Раніца рэспублікі.
8.45. «Кузня». Кінанарыс.
9.00. Выяўленчае мастацтва. 7-ы клас.
9.30. «Веснавыя варыяцыі». Фільм-канцэрт.
14.25. «Людзі на балоце. Палеская хроніка». 8-я серыя «Глыбокая баразна».
15.35. Меркурый.
16.35. Педагагічны экран. Падрыхтоўка фермераў у ПТВ г. Жлобіна.
17.15. «Сем колераў радасці».
17.50. «Свабода — ваша існасць» (ФРГ). 3-я серыя.
19.00. Панарама.
19.25. Абласныя навіны (Магілёў).
19.35. Наш каментарый. «Эканамічны разбой».
19.40. Прыватызацыя жылля: праблемы, пытанні, адказы. Прымаюць удзел старшыня Камісіі Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь М. Е. Капытоў, міністр жыллёва-камунальнай гаспадаркі Рэспублікі Беларусь Б. В. Батура. Прамая лінія.
20.25. Калыханка.
20.45. Тэлебіржа.
21.00. Дэбюты. Саюз кампазітараў Беларусі прадстаўляе...
21.50. «Шчаслівчык». Мультфільм для дарослых.
22.00. На сесіі Вярхоўнага Савета Беларусі.
23.30. НІКа.

I канал. Астанкіна

5.00. Раніца.
7.30. Дзіцячы музычны клуб.
8.15. Тэатральныя сустрэчы.
9.40. Хакей. Чэмпіянат СНД. Паўфінал.
11.00. Навіны (з сурдаперакладам).
11.25. Эльдарада.
11.55. Клуб падарожнікаў (з сурдаперакладам).
12.55. Выступае ансамбль «Адыген» (Азербайджан).
13.20. Брыдж.
13.45. Бізнес-клас.
14.00. Навіны.
14.20. «ФФФ» (фармат, фокус, фантазія).
14.45. «Леў Гурыч Сінічкін». Маст. фільм.
16.00. «Грай, гармонік!»
17.00. Навіны.
17.25. Тхэквандо. Матч СНД — Англія — Карэя.
17.40. Чалавек і закон.
18.20. «Мая сям'я і іншыя жывёлы». 10-я серыя.
18.50. «Поле цудаў».
19.45. Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны.
20.40. «ВІД» прадстаўляе: «Пагляд», «Музагляд», спорт, «Шоў-біржа», «Музычная гадзіна». У перапынку **(23.00)** — Навіны.
0.10. «Ранішняя зорка» ў начным эфіры.

Канал «Расія»

7.00. Весткі.
7.20. Час дзелавых людзей.
8.20. Англійская мова. 1-ы год навучання.
8.50. Вольны час. «Дамашні клуб».
9.05. Англійская мова. 2-гі год навучання.
9.35. Тэле-прэс.
10.30. «Забаўляльныя гульні». Йоркшырскае ТБ.
10.55. Пятае кола.
12.40. «Прадпрымальнік і вёска».
13.00. Весткі.
15.00. Прастора плюс. Тэлебіржа.
15.30. «Рашэн пайлат».
15.50. Вечар аўтарскай песні.
16.40. Т. Ін. Ка.
16.55. Рэпартажы з НАТО. «Пра што спрачаюцца адміралы?»
17.25. «Дамашні клуб».
17.40. Версія.
17.55. Хрысціянская праграма. «Свята суперкнігі».
19.00. Весткі.
19.20. Свята кожны дзень.
19.30. Залатая шпора.
20.15. «Печкі-лавачкі». Маст. фільм.
22.00. Весткі.
22.20. На сесіі ВС Расіі.
22.50. Начны акцёрскі клуб. Выпуск 2-гі.

21 сакавіка, СУБОТА

Беларускае тэлебачанне

8.30. Раніца рэспублікі.
8.45. Экран беларускага кіно. «Іван».
9.55. Паказвае Брэст. Мастацка-публіцыстычная праграма.
11.00. Тыдзень планеты.
11.15. Меркурый.
12.15. Кіназала праграмы «Здароўе».
12.45. 20 мінут рэдактара.
13.05. Асілак. Прамая лінія.
13.55. Г. Х. Андэрсен. «Стойкі алавяны салдацік». Спектакль Тэатра музычнай камедыі Беларусі.
15.55. «Школа памочнікаў». «Шчаня і сямёра гусянят». Мультфільмы.
16.20. «Савітар-Цэнтр». П. Глоба аб практычнай астралогіі.
17.05. Выступленне ўзорнага нацыянальнага дзіцячага ансамбля Беларусі «Зорачка».
17.50. Тэлевізійны «Дзетдом».
18.45. Тэленарыс.
19.00. Панарама.
19.25. Тэлевізійны фестываль «Песню бярыце з сабою». 1-е аддзяленне.
20.25. Калыханка.
20.45. Тэлебіржа.
21.00. Для чаго ты жывеш? Інфармацыйна-гуманітарная праграма. Хрысціянскае тэлебачанне Сі-Бі-Эн (ЗША).
22.00. «Песню бярыце з сабою». 2-е аддзяленне.
23.10. НІКа.

I канал. Астанкіна

6.30. Суботняя раніца дзелавога чалавека.
7.30. «Сон». Мультфільм.
7.40. Відэаканал «Садружнасць».
8.55. Ранішняя музычная праграма.
9.25. Цэнтр.
10.05. С. Рахманінаў.
10.45. «Відавочнае — неверагоднае».
11.25. Музычны кіёск.
11.55. «ЭХ».
12.10. «Фартуна». Конкурс тэлефільмаў.
12.40. Дак. фільм «Мастацтва Фядоскіна».
13.00. Фільмы-балеты Ф. Слідоўкера і А. Тафеля. «Кармэн-сюіта».
14.00. Навіны (з сурдаперакладам).
14.25. Лімпапо.
14.50. Маст. фільм «Сакрэтная місія».
17.00. «Пчала Мая».
17.25. «Восем дзевак — адзін я».
18.35. Канцэрт.
18.50. «Руская тайна карэйскага «Боінга-747».
19.45. Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны.
20.40. Маст. фільм «Нечаканы» (ЗША).
21.55. «Брава». У перапынку **(23.00.)** — Навіны.
24.00. «На шляху да Уэмблі». Кубак Англіі па футболу 1992 года.
1.00. Каханне з першага позірку. Дзень 1-ы.

Канал «Расія»

7.00. Весткі.
7.20. Крыніца.
8.00. Баскетбольны агляд НБА.
8.30. Дакументальны экран.
9.15. Пілігрым.
10.00. Відэаканал «Плюс адзінаццаць».
12.00. М-Трэст.
12.30. Пецярбургскія магікане. Уладзімір Атлантаў.
13.00. Весткі.
13.20. Рускі стыль.
13.50. Эскулап.
14.00. Дом на Чыстых прудах прадстаўляе кінастудыю «12-А».
15.30. «Асколкі». Мініяцюры А. Аверчанкі выконвае артыст МХАТа І. Кашынцаў.
16.05. «Познер і Донах'ю».
17.00. Мультфільм «Прыгоды Боска».
17.30. Парламенцкі веснік Расіі.
17.45. Тысяча тактаў балета.
19.00. Весткі.
19.20. Свята кожны дзень.
19.30. «Няхай нядачнік плача...» На прэм'еры спектакля С. Юрскага «Ігракі-XXI».
20.25. «Эскадрон гусар лятучых». 1-я серыя.
22.00. Весткі.
22.25. Праграма «А».

22 сакавіка, НЯДЗЕЛЯ

Беларускае тэлебачанне

8.30. Раніца рэспублікі.
8.50. «Чарноў». Маст. фільм.
10.25. Рэгіён. Інфармацыйна-аналітычная праграма.
11.35. «Амега-спорт» прадстаўляе: баскетбольны клуб «Гарызонт».
12.20. Літарынка.
13.00. НІКа.
13.45. «Мне снілася музыка...» Фільм-канцэрт.
14.15. «Цынкавыя хлопчыкі». Спектакль Беларускага тэатра імя Янкі Купалы.
15.40. Сёння — Сусветны дзень інвалідаў. «Глядзі на мяне, як на роўню».
16.25. Прэзентацыя часопіса «Акно» і літаратурнай студыі «Крыніца» Інвацэнтра.
17.30. «Ад і да». Тэлетаргі.
17.45. «Ранішняя музыка», «Верабейчык». Мультфільмы.
18.05. Запрашаем на вячоркі. Абрад «Радзіны». Іванскі сельсавет Чашніцкага раёна.
19.00. Панарама.
19.20. Дак. фільм «Пралог».
19.50. «Касмічныя прышэльцы». Мультфільм для дарослых. Фільмы 1-ы і 2-гі.
20.25. Калыханка.
20.45. «Каскад».
20.55. «Крок» прадстаўляе...
22.55. Вечарына аўтарскай песні.

I канал. Астанкіна

7.00. Рытмічная гімнастыка.
7.30. Тыраж «Спортлато».
7.45. Спорт для ўсіх.
8.15. Раным-рана.
8.55. Магчыма ўсё.
9.25. Новыя імёны.
10.15. «Вясёлка».
10.45. Францыя. Просты сакрэт бізнесу. Частка 2-я. «Правінцыяльны магазін».
11.10. Пад знакам «пі».
12.00. Маст. фільм «Багатыя таксама плачуць» (Мексіка).
12.45. Хакей. Чэмпіянат СНД. Паўфінал. У перапынку — Навіны.
14.30. Новае пакаленне выбірае.
15.25. Клуб падарожнікаў.
16.25. «ТБ — Нява». Хто з намі?
16.45. Тэлелоцыя.
16.55. Уолт Дысней прадстаўляе...
17.45. Навіны.
18.00. Маст. фільм «Сюжэт для двух апавяданняў». Цыкл «Першае каханне».
19.15. «Восем дзевак — адзін я».
19.45. «Залаты дыск» Юрыя Антонава.
21.00. Вынікі.
21.50. Брэйн-рынг.
22.50. «Залатыя словы». Мультфільм для дарослых.
23.00. Навіны.
23.25. Зоркі бальнага танца Расіі і ЗША.
23.55. Зроблена ў Егіпце...
0.35. Каханне з першага позірку. Дзень 2-гі.

Канал «Расія»

7.00. Весткі.
7.20. Дак. экран.
8.00. Хочаце — верце...
8.30. «Вера і Анфіса ў школе» Мультфільм.
8.40. Акно.
9.10. Фальклор. «Невядомыя культуры».
10.05. «Суперкніга». Мультфільм. 5-я серыя.
10.30. Аты-баты...
11.00. Чэмпіянат свету і Кубак свету па біятлону.
12.00. Акцыя «Пелікан»... Дабрачынны аўкцыён.
13.00. Весткі.
13.20. «Белая варона».
14.10. «Справа была ў Пянькове».
15.55. У свеце жывёл.
16.55. Чэмпіянат свету па баскетболу сярод прафесіяналаў НБА.
17.55. Кабарэ «Акалесіца».
19.00. Весткі.
19.20. Свята кожны дзень.
19.30. Маст. фільм «Магі» (Францыя). Фільм 3-ці «Нечаканы выйгрыш».
20.00. Тварам да Расіі.
20.20. Антракт.
20.35. «Эскадрон гусар лятучых». 2-я серыя.
22.00. Весткі.
22.20. Спартыўная карусель.
22.30. «Не смехам адзіным...» (З. Паперны і Л. Лебядзінская).
23.15. Рок-кафэ.

КРЫЖАВАНКА

Перакладзіце на беларускую мову наступныя словы.

Па гарызанталях: 1. Слой. 6. Блёстка. 9. Насос. 10. Изгородь. 14. Славка. 15. Клин (сельхозугодий). 19. Заводь. 20. Единение. 21. Чердак. 24. Боярышник. 25. Рюмка. 26. Лестница. 29. Нравоучение. 30. Свод. 32. Бумазея. 33. Шелест. 35. Лихорадка. 36. Дуновение.

Па вертыкалях: 2. Письмо. 3. Нижнее бревно строения. 4. Столбняк. 5. Смещение. 7. Прятки. 8. Веяние. 11. Постромка. 12. Вредитель. 13. Путник. 16. Ремень. 17. Игрушка. 18. Побуждение. 22. Счётчик. 23. Щепка. 27. Багульник. 28. Посиделки. 31. Жерло. 34. Колдовство.

Склаў Ф. БЯЛЯЕЎ.
г. Жодзіна.

АДКАЗЫ НА КРЫЖАВАНКУ, ЗМЕШЧАНУЮ 7 САКАВІКА

ФІЛЬМЫ ТЫДНЯ

● **«СПРЫТНЮГА І ХІПОЗА»**
● **«ПЯЦЬ ВЫКРАДЗЕНЫХ МАНАХАЎ»**
● **«ВЕРА»**
● **«ГОНАР СЯМ'І ПРЫЦЫ»**
● **«ГЕНЕРАЛ У АДСТАЎЦЫ»**

Новую каляровую мастацкую кінастужку «СПРЫТНЮГА І ХІПОЗА», створаную рэжысёрам Сяргеем Бялошнікавым па свайму сцэнарыю, выпусціла на экраны рэспублікі кінастудыя «Масфільм». Анатацыя на яе змяшчалася ў нашых ранейшых выпусках.

***

Каляровая дэтэктыўная кінакамедыя «ПЯЦЬ ВЫКРАДЗЕНЫХ МАНАХАЎ», знятая рэжысёрам Ісаакам Магітавым на маскоўскай кінастудыі імя М. Горкага па матывах аповесці Юрыя Коваля, адрасавана найперш дзіцячай аўдыторыі. Але яе з задавальненнем паглядзяць і дарослыя. Бо, як цяпер гавораць, карціна прызначана для прагляду ўсёй сям'ёй.

У невялікім гарадку група злачынцаў выкрадае з магазіна буйную партыю алмазаў. Аднаčасова ў аднаго падлетка прападаюць пяць галубоў. За расследаванне бярэцца яго лепшы сябар, і нечакана пошукі галубоў перасякаюцца са справай аб украдзеных каштоўнасцях...

У фільме здымаліся Дзіма Маслаў, Мікіта Сіманоўскі, Вадзім Аляксандраў, Анатоль Іваноў, Георгій Міляр, Таццяна Агафонава.

***

Аматарам меладрамы адрасавана каляровая двухсерыйная індыйская мастацкая кінастужка «ВЕРА». Аўтар сцэнарыя — Вінай Шукла, рэжысёр — Мікуль Ананд.

Неха і Сагар, якія вучыліся ў адным каледжы і пакахалі адзін аднаго, вымушаны былі разлучыцца. Неха, багатая нявеста, выйшла замуж за тэнісіста Джайдыпа. Ён марыць у што б там ні было разбагацець і гатоў пайсці на забойства дзеля дасягнення сваёй мэты...

У галоўных ролях заняты Дымпл Кападыа, Радж Бабар, Сурэш Аберой, Дэні Дэнзонгпа.

***

Пра справы амерыкана-сіцылійскай мафіі гледачы даведаюцца, паглядзеўшы каляровую двухсерыйную амерыканскую мастацкую кінастужку «ГОНАР СЯМ'І ПРЫЦЫ», створаную рэжысёрам Джонам Х'юстанам па матывах аднайменнага рамана Рычарда Кандона.

Галоўных герояў іграюць Джэк Нікалсан, Кэтлін Цёрнер, Роберт Лоджыа, Джон Рэндалф.

***

В'етнамскімі кінамайстрамі знята каляровая мастацкая кінастужка «ГЕНЕРАЛ У АДСТАЎЦЫ». Аўтар сцэнарыя — Нгуен Хый Тхіен, рэжысёр — Нгуен Хак Лой.

Выйшаўшы ў адстаўку, былы генерал Тхуан пераязджае ў свой родны пасёлак. Вярнуўшыся да блізкіх людзей, ён адчувае сябе вельмі шчаслівым чалавекам. Але паступова переконваецца ў тым, што рэчаіснасць вельмі далёкая ад тых светлых ідэалаў, за якія ён змагаўся.

У галоўных ролях Мань Лінь, Хаанг Кук, Нгок Хань, Даан Ань Тханг.

НА ДВОР'Е

14 сакавіка

Сёння ўдзень па рэспубліцы захаваецца воблачнае з ападкамі і парывістым ветрам надвор'е. Тэмпература паветра ў Віцебску, Мінску, Магілёве — 2—4, Гродна, Гомелі — 3—5, Брэсце — 4—6 градусаў цяпла.

У наступныя двое сутак часам ападкі, парывісты вецер. Тэмпература паветра 15-га ўначы мінус 2 — плюс 3, удзень нуль — плюс 5, 16-га ўначы нуль — мінус 5, удзень мінус 2 — плюс 3 градусы.

Л. САНКЕВІЧ,
інжынер-сіноптык.

СУБОТНІМ ВЕЧАРАМ

ТРОХВУГОЛЬНІКІ І КВАДРАТЫ

Складзіце з запалак або лічыльных палачак квадрат і два трохвугольнікі, як паказана на чарцяжы. А цяпер паспрабуйце перакласці чатыры запалкі (або палачкі), каб атрымалася два квадраты і ажно чатыры трохвугольнікі.

З ЯКОЙ ХУТКАСЦЮ?

Па вуліцах горада з адной і той жа частатой і хуткасцю 60 кіламетраў у гадзіну (як у адзін бок, так і ў другі) едуць аўтамабілі. Адзін вадзіцель катае па гораду сваіх прыезджых гасцей — мужа і жонку. Але спідометр сапсаваны. Калі машына спыняецца, муж з цікаўнасцю разглядае вуліцу. Затое жонка часцей пазірае на гадзіннік.

— Ты заўважыла, што сустрэчных машын было ў чатыры разы больш, чым спадарожных? — спытаў ён жонку ў канцы паездкі.

— Не. Але я палічыла, што мы прастаялі ў цэлым трэцюю частку часу.

— А астатнія дзве трэціх?

— Ехалі, канешне!

— Зразумела. Без цябе я не змог бы рашыць, з якой хуткасцю ехала машына...

Гаспадар машыны не зразумеў іх размовы. Таму на наступны дзень ён ездзіў з хуткасцю, некалькі меншай, чым у першы дзень.

Але рэплікі яго пасажыраў засталіся ранейшымі.

А цяпер вы паспрабуйце падлічыць, з якой хуткасцю ездзіла машына ў першы і ў другі дзень?

РАЗМАЛЮЙЦЕ ЛАБІРЫНТ

На малюнку — лабірынт з сямі сцежак. Паспрабуйце размаляваць кожную з іх у які-небудзь пэўны колер. Майце толькі на ўвазе, што ні на адным скрыжаванні не павінны перасякацца сцежкі аднолькавага колеру. Дарэчы, які мінімальны набор фарбаў неабходна мець? Якія сцежкі можна афарбаваць адным і тым жа колерам?

КРЫПТАГРАМА

Ключавыя словы ў крыптаграме, змешчанай «Вечарам...» 7 сакавіка, разгадваюцца так: 1. «Шчаўкунчык», 2. Развага, 3. Якасць, 4. «Полымя», 5. Бісер. А прымаўка, зашыфраваная ў крыптаграме, такая: «Перш чым вымавіць слова, абмакні яго ў розум». Першымі правільныя адказы на крыптаграму даслалі Мікола Калінкевіч з Маладзечна і Ірына Савоська з Баранавіцкага раёна.

ПАДЗЯЛІЦЕ СТАТАК

Гэтая задача, змешчаная «Вечарам...» 29 лютага, як і ёй аналагічныя, вандруюць па зборніках народнай мудрасці, па падборках загадак і задач, накшталт нашай «Суботнім вечарам». І сапраўды, у ёй, як кажуць, «штосьці ёсць»!

Аднак з пункту гледжання строгай матэматыкі, рашэнне не адпавядае дакладна ўмове задачы і проста-напраста не мае адказу ў цэлых лічбах. А ўсякія хітрыкі ды «падказкі» накшталт дабаўкі ў статак яшчэ адной каровы парушаюць умову задачы, і падтасоўваюць адказ пад жаданыя лічбы.

Чаму ж тады яна такая папулярная? Відаць, таму, што ляжыць у вельмі знаёмай кожнаму чалавеку, а тым больш гаспадару, плоскасці жыццёвых узаемаадносін.

РЭБУС

Разгадаўшы гэты рэбус, які даслаў у рэдакцыю мінчанін Рыгор Якуш, вы прачытаеце вядомую беларускую прымаўку.

Калектывы Дзяржтэлерадыё Рэспублікі Беларусь, радыёстанцыі «Беларуская маладзёжная» глыбока спачуваюць старшаму рэдактару галоўнай рэдакцыі радыёвяшчання для моладзі Студзінскай І. А. у сувязі з напаткаўшым яе горам — смерцю БАЦЬКІ.

Галоўны рэдактар
У. Б. НАРКЕВІЧ.

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь, калектыў рэдакцыі газеты «Звязда».

НАШ АДРАС: 220041, гор. Мінск, праспект Ф. Скарыны, 77, рэдакцыя газеты «Звязда».

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 32-51-05, аддзела пісьмаў — 32-04-52, 32-41-92, навін — 32-15-02, даведкі па рэкламе і аб'явах — 32-35-91.

ПА НУМАРУ ДЗЯЖУРЫЛІ: член рэдакцыйнай калегіі Іван Бараноўскі, намеснік адказнага сакратара Яўген Ляхаў, старшы карэктар Ала Сабалеўская.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі.

Рэдакцыя пакідае за сабой права не ўступаць у перапіску з чытачамі.

Друкарня выдавецтва «Беларускі Дом друку».
Тыраж 81.784. Індэкс 63.850. Зак. № 54.
Выходзіць 250 разоў на год.
Нумар падпісаны ў 21.05.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12